

Sällskapet Strömstierna – Nyhetsbrev 23

Hej alla,

I dessa ännu något mer säkra tider hoppas jag att Ni alla alltjämt håller distansen fullt ut ... För att åter försöka pigga upp Er litet så kommer nu Nyhetsbrev 23.

Utöver nyheterna i detta brev om Lysekils historia finns de gamla nyhetsbreven tillgängliga på vår hemsida: Nyhetsbrev 1: 1543 – 1587. N:o 2: fram till år 1610. N:o 3: till 1658-02-26. N:o 4: till 1679-08-22. N:o 5: till år 1700 (Lotsstation på Lotsberget). N:o 6: till freden i Nystad 1721-08-30. N:o 7: till 1747 cirka. N:o 8: till 1778-01-24. N:o 9: till år 1800. N:o 10: till fredsavtalet med Norge 1814. N:o 11: till år 1830. N:o 12: till köpingsbildandet 1836-02-27. N:o 13: till 1843. N:o 14: till 1850. N:o 15: till 1857. N:o 16: fram till 1860, N:o 17: till 1863. N:o 18: 1864-1866. N:o 19: 1867-1870. N:o 20: 1871-1873. N:o 21: 1874-1876. N:o 23: 1877-1879.

Nyhetsbrev 23 innehåller information om händelser i Lysekil och även i Bohuslän åren 1880-1881. Brevet innehåller en del om handel och affärsverksamhet, både på land och till sjöss, samt om ekonomi. Dessutom tar jag med ett par personer som vi senare skall återkomma till.

Nyhet

Sällskapet Strömstierna fyllde alltså 20 år 2020. Men vi är nu 21 år fyllda och vi firade detta lördagen den 18 september på Gamla kyrkogården i Kyrkvik! Ni kan se detta på vår nya Facebook-sida: Sällskapet Strömstierna! Åter tack för Din goda idé Ingemar!

När Ni läser denna Lysekils historia har jag källreferenser till de flesta händelser. Tanken med detta är dels att visa var informationen är hämtad, dels att stimulera till mer läsning. Ni kan på vår hemsida även hitta en Källförteckning över litteratur som berör Bohuslän och Lysekil.

Nyhetsbrev 14 innehåller en förteckning över **Förkortningar**. Listan med förkortningar till källor och personer kan vara användbar. Några förkortningar kan vara ersatta med klartext!

Om Ni vill kommentera innehållet i denna **Lysekils historia** är Ni givetvis välkomna! Nästa Nyhetsbrev numro 24 kommer att sändas ut till Er i slutet av november 2021.

Mvh Per Stenros

perstenros@gmail.com

./

Lysekils historia

- 1880 cirka Ett antal skeppare tar badgäster ut på segelturer till bland annat Fiskebäckskil. En av dessa skeppare är Kristian August Ödman, född 1832-04-12 på Skaftö, boende i Lassehaga i Lyse.
Kristians bror, Lars Ödman med familj, bor på Strandvägen 16 i Kyrkvik.
- Monica Wall Hassel: Min morfars far, Christian Ödman, seglade sommargäster över till Fiskebäckskil. En gång hade han Oscar II i båten, han fick ett guldmynt som betalning. (Facebook: Foton från gamla Lysekil. 2020-03-15)
- 1880 Ett gravskeppsfynd med vikingaskepp görs på gården Gokstad norr om Sandefjord i Vestfold fylke. Fyndet kallas Gokstadskeppet. Skeppet är det största av de funna gravskeppen med sina mer än 23 meter mellan stävarna med uttag för 16 par åror. Skeppet är byggt omkring år 850. Gokstadskeppet är utställt i Vikingskipshuset på Bygdøy i Oslo.
- 1880 En stor fiskeriutställning arrangeras i Berlin. Med stöd från Bohusläns Hushållningssällskap deltar flera konservfabriker på utställningen. (Knuth Hansson, Fiskkonserverindustrin i Bohuslän, sid 28)
- 1880 I Sverige lagfästs minimimåttet på hummer till 21 cm. (AU, Kosteröarna, sid 32)
- 1880 Den första egentliga fackföreningen i Sverige bildas. Det är Stockholms Snickeriarbetareförening. (LP 2000-11-16)
- 1880 Riksdagen tar upp frågan om att starta en Navigationsskola i Bohuslän - Strömstad anges som förläggningsort. Uddevalla är påtänkt som alternativ.
- 1880 Inkomstläget vid denna tid fås ur taxeringskalendern. Sjömän, yngre styrmän och bokhållare, brevbärare, bagare och snickare taxeras till 400 kronors inkomst. Poliser, styrmän, äldre bokhållare och yrkesmän har cirka 500 kronors inkomst.
- Det är ett fåtal, några skeppare och tjänstemän, som har en inkomst över 1.000 kronor. Postmästaren har 2.832 kronor i lön, tullinspektör Gustaf Emil Bundsen 2.800 samt fiskerintendent Gerhard von Yhlen 2.500. Enligt 1880 års längd är gästgivare Robert Nordvall högst taxerad till 6.000 kronors inkomst. Det skattefria avdraget är 300 kr och minsta bevillningsbelopp 1 krona. Detta innebär att folk med lägre inkomst än 400 kronor ej betalar skatt.

- 1880-1883 Kapten Claes Sixten Lilliehöök tillhör Uddevalla Stadsfullmäktige.
(Bohusläningarna, Nr 1 1971, sid 31)
Lilliehöök är under ungefär samma period suppleant i styrelsen för Munkedals bruk. (Munkedals bruk, Munkedals AB ledning 1871-1948) [Anm: Munkedals bruk har under dessa år alljämt sitt huvudkontor i Uddevalla.]
- 1880 Vid landstinget konstateras att endast två av sexton kommuner gränsande till Lysekil vill bidra till sjukstugan. Därmed faller frågan.
- 1880 Blodigelpriiset på apoteket i Håby under instundande halvår är 38 öre stycket.
- 1880 Brastad har detta år 1.792 invånare, Bro har 2.601, Fiskebäckskil har 712, Grundsund har 800, Lyse har 2.388 och Lysekil har 1.589 invånare. (Bohusläns Historia, sid 324-325)
- I Lysekil finns 362 hus. (NL/III, sid 290)

- 1880 Curmans Storstuga II vid Södra hamnen står färdig. På det drakomslingrade dörrromtaget står de numera bevingade orden "Stände huset på hälleberg Tryggt i Herrens hägn". [Anm: År 1881 låter Gustaf och Anna Retzius uppföra en sommarvilla på en av Hägerstens högsta punkter. Villan döps till Sagatun som betyder Sagas heliga plats; Saga var skaldeingivelsens gudinna. Paret är intresserade av fornforskning, antropologi och den sengötiska riktningen. De företar ett flertal etnografiska forskningsresor och efter en resa till Norge är de båda starkt gripna av Norgeromantiken. När de skall uppföra sin sommarvilla väljer de därför den fornnordiska stilen med drakslingor, svalgångar och utkragande övre våning. Omgivningen är viktig och den skall helst föra tankarna till den norska naturen med granar, tallar, berg och sjö.

Paret är god vän med familjen Curman som redan på 1870-talet uppfört en sommarvilla i

fornnordisk stil i Lysekil, Bohuslän. Curman hade anlitat Ekmans Mekaniska Snickerifabrik i Stockholm för både leverans och uppförande av huset som restes med färdiga byggelement i trä. Sagatun och Curmans villa är närmast identiska både i utförande och byggnadsteknik och troligen är det Ekmans Mekaniska Snickerifabrik som även levererat och uppfört Sagatun. (RAÄ, STOCKHOLM, BRÅDSTUPET 4 - husnr 1) (Maja Hagerman, Det rena landet, bild mellan sid 342-343)]

- 1880 Folkskollärare Johan August Husberg lämnar på egen begäran sin tjänst. Kyrkostämman passar på tillfället att ta upp frågan om organisttjänsten. Man beslutar inrätta en förenad folkskollärare- och organisttjänst, till vilken man också vill förena klockaresysslan. Avlöningen för organisttjänsten och klockaresysslan är 150 kronor per år.
- Folkskollärlönen bestäms till 600 kronor vartill kommer löneförhöjning 100 kronor, ersättning för kofoder 100 kronor och för vedbrand 100 kronor, summa 900 kronor per år.
- 1880 Olivia Ljunggren startar sannolikt detta år sin skola för flickor på Kyrkviks Strandgata n:o 40, nuvarande Strandvägen 4. En av lärarinnorna är fröken Lindholm, sedermera gift Gjötberg.
- 1880 Skorstensfejare Vilhelm Hallberg ger sig iväg och lämnar sin familj kvar utan försörjning. Kommunalnämnden lämnar senare 50 kronor i respengar till hustrun och barnen för att de därmed skall kunna ta sig till mannen som finns i Eskilstuna.
- Till ny sotarmästare utses en man vid namn Johan Fredrik Lindqvist. Denne blir ej särskilt omtyckt i köpingen.
- 1880-01-01 ”**Apoteket i Lysekil.** Medicinalstyrelsen har förordnadt examinerade apotekaren J.L. Lundberg att från den 1 dennes förestå medikamentsförrådet i Lysekil, lydande under apoteket Lejonet i Göteborg.” (BN 1880-01-05/KJ)
- 1880 Medikamentsförrådet flyttar från Rosviksgatan 4 till Kungsgatan 20. Apotekare Johan Ludvig Lundberg driver rörelsen helt självständigt som arrendator i det hus han själv äger. [Anm: Dåtidens adress är Kungsgatan n:o 14.]
- 1880-01-05 ”Respektive delägare och tjänstemän uti Göteborgs och Bohusläns Fiskareförening behagar sammanträda till ordinarie bolagsstämma måndagen den 19 Januari 1880, kl. 10 f. m. uti Lysekils skolhus, för att:
- 1:o) Emottaga styrelsens berättelse öfver dess förvaltning af Föreningens angelägenheter för passerade året, jemte revisorernas berättelse däröfver;
 - 2:o) Besluta öfver Styrelsens förslag att tilldela båtlaget å bankfiskefartyget n:o 211 Raketen från Gullholmen 500 kronor af reservfonden, för att det de inbergadt sitt fartyg, som var i redlost tillstånd och derigenom besparat Föreningen en större ersättningssumma;

3:o) Välja en styrelseledamot i stället för doktor Rehnberg, som afflyttat från Lysekil;

4:o) Utse revisorer och deras suppleanter för nästkommande år;

5:o) Besluta om förnyad oktroj och de åtgärder som för detta ändamål erfordras.

Lysekil den 27 december 1879. STYRELSEN.” (BN 1880-01-05/KJ)

1880-01-19 ”**Fartyg till salu.** Lördagen den 14 Februari 1880 kl. 12 på dagen försäljes på offentlig auktion här i hamnen liggande skonerten Expediten, stor 86 24/100 tons med segel, rigg och inventarier. Fartyget, som på våren 1878 undergick en större reparation, befinner sig tillika med segel, rigg och inventarier i godt och segelbart skick. Vidare underrättelser lemnas af undertecknad, korrespondensutredare, som äfwen under tiden emottager, anbud å fartyget för köp under hand.

Lysekil den 15 januari 1880. H.C. BERGSTRÖM.” (BN 1880-01-19/KJ)

1880-01-19 ”**Fiskebäckskils badinrättning till salu.** Wid offentlig auktion, som å stället den 23 i denna månad kl. 12 på dagen, utbjudes till försäljning Fiskebäckskils Badinrättning med tillhörande inventarier, Bassiner och Brygggor, på willkor, som före utropet tillkännagifwas. Fiskebäckskil den 15 januari 1880. J.M. Lysell.” (BN 1880-01-19/KJ)

1880-01-19 ”**Hus till salu.** I köpingen Lysekil, Gamla Strandgatan under n:o 69, beläget manhus, indelt i 2 rum och kök på undra och vind och ett rum på öfra, med vedbod och källare i gården, är till salu med en rymlig tomtplats, sträckande sig från gata till gata. Hugade spekulanter torde snarast vända sig till egaren. Styrman Carl Julius Pihl, Lysekil.” (BN 1880-01-19/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 8.]

1880-01-22 ”P. S. Brefkort från Bohuslän.

Lysekil den 21 januari 1880

Då jag är hindrad af andra göromål, ser jag mig nödsakad att lemna mina underrättelser i form af brefkort, fastän jag väl under en resa från Uddevalla hit hunnit samla tillräckligt stoff för ett längre resebref. Ett sådant torde dock komma en annan gång. Beträffande sjelfva resan, vill jag nämna att den företogs med den ypperliga isbåten Oscar II, samt att passagen var spärrad på åtskilliga ställen af is, men att den kungliga båten hurtigt passerade igenom den, t.o. m. på ställen, der den var sin modiga 5 tum tjock. – Vid ankomsten till den yttre skärgården mötte vi ångarne Albrektsund och Inland, hvilka i full fart kommo ångande nedifrån ”sillregionerna”, de nordliga delarne af Bohuslän. I trakterna omkring Lysekil är storsillfisket f. n. totalt slut. Skarpsill derimot fångas i betydliga qvantiteter, att priset nedgått från 7 kr – såsom det stod i höstas – till 1:33 t. o. m. 1:25 per fjerding.

Jag nämnde ångarne Albrektsund och Inland. Båda hafva under de senaste dagarne varit utsatta för missöden. Den förra fick nemligen sönder sitt roder under bråkandet med isen och den senare körde i söndags f. m. en med storsill lastad jakt uti sank i Kyrkesunds ränna. Felet lär hafva berott på missmanövering från jaktens sida.

Knutsdagen hade vi här i köpingen för första gången en maskeradbil, en särdeles lyckad tillställning. Den humoristiska inbjudningen till denna bil som följer – såsom det heter på det konstiga embetsmannaspråket.

Den 13 januari 1880 kommer att på Lysekils gästgivaregård till värdigt firande af min namnsdag hållas en fest, hvars motstycke får letas efter.

Programmet är följande: Samling kl. 6 e. m. Klädda eller oklädda, d. v. s. med eller utan kostym, helst med. De som önska roa de andra och sig sjelfva, torde skriva någon liten visa eller poem, att föredraga. Särskilt uppmanas den kända poeten med signaturen P. M. L. att anstränga sin sångmö något litet. Qvällen tillbringas med sång, dans och musik, och få de äldre herrarne dansa quadrille med kort-damerna. Dryckjom får hvar och en bestå sig. Till sist en lukullisk soupé och promenad i månskenet, som särskildt är beställt. Skulle detta mot förmodan uteblifva, ekläras köpingen på det brillantaste med sina vanliga 3 lyktor.

Vägarne äro med anledning af dagens högtidlighet särskildt uppmjukade, såvida frost ej lägger hinder i vägen härför.

De personer, som önska deltaga i denna fest, torde anteckna antalet vid sina resp. namn.

Entrée kr. 1,50 hvori soupéen inbegripen.

Med all högaktning.

Knut.

Bland de uppträdande maskerna väckte särskild munterhet en person, som var klädd i stora och med lera öfversmetade sjöstöflar samt ståtade med tre taljdankar på hufvudet. På bröstet hängde en plåt, hvarpå stod skrifvet, att figuren i fråga skulle föreställa köpingens gatuupplysning och väglag.

Omkring 60 personer bevistade balen och åtskilliga efter omständigheterna rätt dyrbata kostymer funnos; en del sägas hafva kostat ända till fyratio kronor och några öre dertill. Att för det billiga priset af 1:50 person kunna få så trefliga nöjen, är något som borde locka till efterfölje, särskildt för er Uddevallabor,

hos hvilka maskeradbalarne totalt tyckas hafva dött ut. Kanske torde orsaken härtill kunna sökas i den rådande samhällsandan; jag har låtit mig berättas, att "noblessen" ej älskar se "borgarfolket" uppe på sina offentliga tillställningar och derföre annonserar dem endast uti en af stadens tidningar.

Då jag trott det skulle intressera Bohusläningens redaktion samt tilläfventyrs en och annan af tidningens vänner, har jag förskaffat mig uppgift från postanstalterna härstädes beträffande prenumeration å Uddevallatidningarne.

Densamma ställer sig f. n. sålunda:

I Lysekil:

Bohusläningen 27 ex.

Bohusläns Tidning, Uddevalla 11 ex.

Dessutom säljes här 20 á 30 ex. lösnummer af Bohusläningen.

I Fiskebäckskil:

Bohusläningen 33 ex.

Bohusläns Tidning, Uddevalla 3 ex."

(BN 1880-01-22/KJ)

1880-02-02

Annons i Bohusläningen

"Genom offentlig och friwillig auktion, som förrättas i Lysekil Torsdagen den 26 nästa Februari, kl. 11 f. m. låta framlidne Benjamin Gabriel Molléns sterbhusdelägare försälja:

1:o 5/120:delar i Lysekils jord, in- och utegor.

2:o Ett boningshus i 2:ne våningar med dertill hörande brygghus och uthus, med samma rätt till tomterna som förre egaren dem innehaft, neml. Mot årligt arrende till jordegarne.

3:o Magasinsbyggnaderne i Roswik med samma rätt till tomterna som förut eges.

4:o Följande fartygslotter;

4/30:delar i skeppet James om 499 tons

58/846:delar i d:o Constance om 296 tons

5/16:delar i d:o Ofwermar om 355 tons

10/96:delar i d:o Maria om 246 tons

1/8:del i d:o Andriette om 365 tons

1/8:del i briggen Säfwar om 184 tons

14/96:del i d:o Lysekil om 221 tons

1/8:del i d:o Benj. Mollén om 213 tons

3/8:del i skonert Para om 167 tons

1/12:del i d:o Jenny om 167 tons

1/16:del i d:o Norma om 131 tons

1/8:del i d:o Major Koch om 148 tons
5:o En aktie i ångfartygsaktiebolaget Bohuslänska kusten.
6:o Ett kassaskåp af jern och ett skifbord.
7:o Osäkre fordringar enligt förteckning, utan sterbhusets ansvar för deras utfående.

Följande auktionswillkor kunna uppgifwas: Boningshuset får tillträdas den 1:ste nästa April, dock med rättighet för enkan att bo qvar till 1:ste Oktober mot hyra, som uppgifwes wid tillfället. Ritning af huset finnes att bese hos herr David Leffler. De osäkre fordringarne skola af köpare betalas kontant; af öfrige inrop 1/6:del kontant och rästen inom en månad efter auktionen. Köpare af fartygslotter kunna möjligen mot godkänd säkerhet erhålla längre anstånd, hwarom wid tillfället får öfwerenskommas. Öfrige willkor tillkännagifwas wid auktionstillfället och vidare upplysningar lemnas af undertecknad.

Lysekil den 29 Januari 1880, Efter anmodan G.E. BUNDSSEN, Tullinspektor.”
(BN 1880-02-02/KJ) [Anm: Adressen är Kungsgatan n:o 26, dagens adress är Kungsgatan 37,]

1880-02-05 **Lysekil tullkammares berättelse om ortens handel, näringar och rörelse samt tulluppbörd och tullbevakning 1879.**

”Köpingens folkmängd uppgår nu till omkring 1550 personer; inflyttningar ske fortfarande och några nya hus hafwa under året bliwit uppförde.

Handelsrörelsen är liflig och 20 öppna salubodar finnas, troligen allt för många för att alla skola hafwa god rörelse. Handeln har här som annorstädes varit mindre liflig äfwen detta år. Annan handel drifwes och inom köpingen, såsom uppköp af spannmål, timmer, plankor, bräder, tegel och mursten samt allehanda landtmannaprodukter.

Skarpsillfisket har under året slagit aldeles felt, emedan icke mera än omkring 800 fjerdingar fångats på hela kusten, hwilket förorsakat stor förlust för såwäl fiskare som anjovisinläggare. De senare hafwa likwäl till en del tagit sin skada igen genom införskrifning af saltad och kryddad sill från Norge, som de sedan beredt till anjovis och utsändt i marknaden. Anjovisen afsättes förnämligast i Ryssland, Tyskland, Frankrike och är för öfrigt begärlig inom hela Sverige.

Något storsjöfiske idkas ej af köpingens innevånare och ej heller annat fiske än för husbehof af äldre personer. Något hummerfiske idkas dock och kan wärdet af detta fiske anses uppgå till 1.000 kr.

Saltad och torkad fisk uppköpes ej obetydligt af kringboende storsjöfiskare och afsättes till större delen uppåt öfra Sverige.

Storsill af någon betydhet har ej under året fiskats. Först de allra sista dagarne på året har på åtskilliga ställen i närheten fångats 2 á 3 fjerdingar storsill och det trots att detta fiske under år 1880 skall blifwa godt. Sillen är dock till större delen mager och utan inmat.

Twenne garwerier och ett färgeri finnas inom köpingen. Handtwerkare finnas och af flerahandaslag, såsom skräddare, skomakare, snickare, koppas- och bleckslagare, urmakare, m. fl. och alla de, som äro ordentliga, berga sig wäl.

Ingen fabrik finnes inom köpingen, men wäl en ångsåg, har under året drifwits med fördel.

I omnejden finnas stenhuggerier såsom vid Malmön, Hunnebostrand, Walbodalen, Tången och Wägga; wid Malmön finnes äfwen en polerings- och slipinrättning som drifwes med ånga, och ej obetydligt sten utskeppas. En större badinrättning med 2:ne warmbadhus och 4 bassänger finnes inom köpingen som årligen winner mer och mer förtroende. Under året har köpingen warit besökt af omkring 1.500 badgäster. Badinrättningen har wisseligen ej för dess egare medfört någon större inkomst; men innewånarne i köpingen och kringliggande landsbygd har den bibringat goda förtjenster och mycket bidragit till köpingens framåtskridande och bebyggande.

Telegrafstation af 2:a klass och postexpedition finnes inom köpingen äfwensom distriktsläkare och apotek.

Köpingens innewånare idka och fraktfart dels med egna 27 stycken fartyg om 5.200 tons dräktighet och dels såsom skeppare, styrmän och besättningsmanskaf på fartyg från andra orter.

Kringliggande skärgårdsbefolkning inom 3 mils afstånd i yttre skärgården ega och en del mängd egna fartyg; säkerligen 120 stycken hwarmed idkas fraktfart, på utrikes orter. Under årens lopp hafwa emellertid fraktförtjensten i allmänhet warit mindre goda och många hafwa seglat med förlust.

Inrikestrafiken

Sedan alla förpassningar upphört för ångfartyg, som göra dagliga turer, så har största delen af inrikestrafiken bedrifwits med ångfartyg. 8 stycken sådana fartyg hafwa under året gjort reguliera turer emellan Göteborg, Uddevalla, Strömstad, Norge och Lysekil och anlupit köpingen en större del af året 30 gånger i weckan.

Till köpingen hafwa under året ankommit 95 stycken fartyg och båtar om 2.377,30 tons, försedda dels med årspass och dels med förpassning, de flesta från Göteborg.

Från köpingen hafwa afgått 161 stycken fartyg och båtar om 8.658,54 tons dels försedda med årspass och dels med förpassning.

De ankomna hafwa hitfört hwarjehanda handelswaror och handelsmannaprodukter och de afgangne hafwa härifrån affört dylika waror.

En större del af tillförseln har och bedrifwits med båtar utan årspass och under 10 tons dräktighet.

Utrikestrafiken

År 1879 hafwa från Lysekils tullkammare utklarerats 169 stycken fartyg och båtar om tillsammans 5.007,37 tons.

Utförseln från Norge har 1879 varit till Norge med 49 svenska fartyg och med 7 norska 409 kbf Sill, 100 ctr. Lerkärl och 170 lefwande swin.

Till Danmark: Granitsten, wärd 10.690 kr., 2.180 kbf Bräder, plankor och ekvirke, 250 ft Kalfskinn, 94 kbf Salt sill samt 300 ft. hummer.

Till Belgien: 10.539 kbf Hafre.

Till England: 38.031 kbf Hafre.

Till Tyskland: Granitsten wärd 45.170 kr.

Wid Lysekils tullkammare hafwa år 1879 inklarerats 148 fartyg om 11.755 tons dräktighet.

Införseln till Lysekil har varit: 13 fartyg hafwa inkommit denna väg och inklarerat i Uddevalla och flera af dem har med särskildt tillstånd ingått under bewakning till Saltkällan. 12 fartyg som utklarerat i Uddevalla hafwa utposterat denna väg. 18 winddrifware, tillhörande åtskilliga nationer, hafwa hit inkommit under stormig wäderlek och flera stycken storsjöfiskbåtar hafwa här anlupit wid återkomsten från Norge och erhållit visitation.

Strandningar år 1879

Den 25 september strandade wid Stora Kornö norska skonerten "Erten", hemma i Stavanger, förd af kapten L. Olsen, på resa från Charlestown till Horsens med kol. Besättningen räddad. Fartyget såldt som wrak.

Den 17 dec. strandade wid Bonden svenska skeppet "Agnes", hemma i Mollösund, förddt af kapten S. Christensson, på resa från England till Göteborg

med kol. Fartyget hafte förut strandat på Skagen, der besättningen öfvergifwit densamma; sedan hade det drifwit till Bonden och blifwit totalt sönderslaget.

Den 29 dec. strandade wid Fogelskär utanför Karingön, danska skonerten ”Karen Botilde”, hemma i Södersbro, fördt af J. M. Knutsen, på resa från England med kol. Fartyget totalt sönderslaget och besättningen omkommen.

Uppburna medel m. m.

Wid Lysekils tullkammare har under året uppburits följande medel, nemligen:

Af 169 utklarerade fartygspenningar 320:40, af 148 inklarerade d:o 569:80 = 890:20, af utklarerade fyr- och båtafgift 630:10, inklarerade d:o 1.893:98, 2.525:08 och tull 2:20. Summa kr. 3.416:48.

För sjömanshuset i Uddevalla har wid afmönstringen uppburits i hyresafgifter 1.356 kr. 19 öre.

Bewakningspersonalen och 3:ne roddare, som wäl för närwarande kan anses tillräcklig.

Kustbewakningen inom Uddevalla tullkammareafdelning utgöres af 1 kustsergant och 3 kustroddare samt 12 stycken kustroddare.

Kustbewakningen är ändamålsenligt posterad och anses för närwarande ej böra minskas utan torde wara wäl behöflig.” (BN 1880-02-05/KJ)

1880-02-06

Från Lysekil skrifwes den 6 februari till H. T.

Kielerångaren ”Burg” afgick härifrån i dag till Tyskland med 1.700 kub.fot färsk sill.

Sistlidne Natt har wid Oxewik fångats några hundrade fjerdingar skarpsill.

Gullmarsfjorden är isbelagd förbi Bornö att man kan köra den emellan Holma, Semstad och Saltkällan.

Ångaren AXEL utkom i dag från Uddevalla och återgick middagstiden.

Lysekils telegrafstation

Sammandrag öfwer telegrambefordringen wid Lysekils station under 1879:

Afsända inländska taxerade telegrammer 2.674, afsända utländska dito 490.

Summa afsända 3.164. Ankomna inländska telegrammer 2.477, ankomna utländska 715. Summa ankomna 3.192. Summa utsända och inkomna 6.356.

Utsända och ankomna tjenstetelegram och cirkulär 193. Qwarliggande ankomna telegrammer, hwilka icke kunnat mottagarne tillställas 11.

Uppbörden under året kr. 5.274:20.

Poststatistik

Från Lysekil 1879, 594 assurerade försändelser med angifwet värde af 858.148 kr. 17 öre, 2.752 rekommenderade bref, 53.482 wanliga bref, 702 brefkort, 1.170 bandförsändelser, 353 inbetalade postanwisningar till sammanlagt belopp af 10.817 kronor och 78 öre.

Utbetalte postanwisningar 24.657 kronor 10 öre. (BN 1880-02-09/KJ)

- 1880-03-08 Annons i Bohusläningen
”Hus till salu. Ett i godt stånd warande envåningshus i nya köpingen Lysekil, indelt å fyra rum, kök och förstuga, säljes för billigt pris, om snar handel sker. Vidare meddelar H.C. BERGSTRÖM Lysekil.” (BN 1880-03-08/KJ) [Anm: Dagens adress är ...]
- 1880-03-27 Vid kommunalstämman redovisar kommittén för rätning och förbättring av köpingens gator att flera av jordägarna och innehavarna av tomter ej är villiga att släppa till tomtmark och ta bort sina gärdesgårdar varför inga åtgärder i frågan blivit gjorda.
- 1880-04-06 ”**Olyckshändelse.** Från Lysekil skrifwes den 8 dennes att under påriggning af der hemmahörande i hamnen liggande skeppet ”Atlanta” inträffade den olyckshändelsen, att jungmannen Alfred Julius Jakobsson från Bro socken nedföll från bramsalningen i däck samt genast afled.” (BN 1880-04-22/KJ)
- 1880-04-12 Annons i Bohusläningen
”Bok-Auktion. Lördagen den 17 innevarande April kl. 10 f. m. kommer att uti Gustaf [Hilmer] Lyckes hus härstädes genom auktion försäljas en rikhaltig samling böcker, bestående af historiska och geografiska verk samt romaner, teaterpjäser m. m. hwaribland märkas arbeten af Almqvist, Fredrika Bremer, Björnstjerne Björnson, Bulwer, Dumas, Fryxell, Hugo, Lanfrey, Marryat, Sue m.fl.
Lysekil den 5 april 1880 N.J. Nielsen.” (BN 1880-04-12/KJ) [Anm: Adressen är Kungsgatan n:o 30, dagens adress är Kungsgatan 41.]
- 1880-04-29 Annonser i Bohusläningen
”Nu inkommit: Ett sorteradt lager af monterade och omonterade dame- & barnhattar, blommor, band & plymer. Äfwen mottagas hattar till montering, allt till billiga priser, hos ANDERS GUSTAF BERGFALK, Lysekil.”

”Kommisionslager af Fjäder, uti större och mindre poster, hos P.E. TORÉN, Lysekil.” (BN 1880-04-29/KJ)
- 1880-05-03 Annons i Bohusläningen
”Att den högste efter sitt allvisa råd, behagat den 15 mars 1880 i Rio Janerio hädankalla min ömt älskade son Sjökaptenen Elis Pontus Lycke född den 23

November 1852, djupt sörjde och begråten af mig samt släktingar och vänner, är det min sorgliga plikt tillkännagifva. Lysekil den 30 April 1880. Laura Lycke född Pettersson.” (BN 1880-05-03/KJ)

1880-05-20 ”En ny brygga i Lysekil är påtänkt. Ett förslag till träbrygga med en kostnad av 13.000 kr. hade uppgjorts af stadsingenjör Olof Wilhelm Victorin, men wann ej anklang. Ett annat förslag till stenbrygga med en kostnad af 42.000 kr. har äfwen framkommit. Frågan hwilar tillswidare, sedan wid ett sammanträde tankar på statsanslag framkastats af fiskeriintendenten von Ylen.” (BN 1880-05-20/KJ) [Anm: Civilingenjör Olof Wilhelm Victorin, född 1822 i Sjögestad, Östergötlands län, är stadsingenjör i Uddevalla. (SB1880)]

1880-05-20 Annonser i Bohusläningen
Genom offentlig auktion, som förrättas i huset n:o 3 Rosviksgatan här i köpingen, onsdagen och torsdagen den 26 och 27 i denna månad med början hwarje dag kl. precis 10 f. m. försäljes ett större, wäl wårdadt lösöresbo, bestående af: möbler af mahogny och andra träslag, deribland 2:ne antika speglar, skurna i ek och förgyllda, 2:ne förgyllda trymåspeglar 10 fot höga, konsoller, kandelabrar och ljuskronor, en del japanesiska arbeten; ett större antal oljemålningar och andra taflor, sängkläder af fjäder och tång, filtat och sängtäcken, sänglinne, duktyg, glas och porslin, kökssaker; ett bok- eller arkifskåp, en betäkt vagn med selar i brukbart skick.
För wederhäftighet kände köpare erhålla betalningsanstånd till den 1 nästkommande September, dock med rättighet för mig att, i fall af befogenhet, dessförinnan utsöka beloppet. Lysekil den 18 maj 1880. N. J. Nielsen. (BN 1880-05-20/KJ) [Anm: Dagens adress är Rosviksgatan 2.]

1880-05-20 Annonser i Bohusläningen
HOTELL BERGFALK, LYSEKIL, beläget vid Badhusparken köpingens vackraste plats, nybyggt och inredt efter nutidens inredningar med enskilda hvar för sig tillgängliga rum till olika priser, rekommenderas härmed i resandes åtanke och skall jag söka att efter bästa förmåga uppfylla alla billiga fordringar. Beställningar af rum under Badsäsongen verkställas efter anmodan, och för de badgäster som sjelfva önskar utsöka sina boningsplatser, tillhandahålles under tiden rum hos mig som äfwen mottager de reseffekter vid framkomsten, som äro adresserade till hotellet.
Bref och telegram besvaras med omgående. Lysekil i Maj 1880. ANDERS GUSTAF BERGFALK. (BN 1880-05-20/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 36.]

Annonser

Undertecknad rekommenderar sig med ett wäl sorteradt lager af kläden, korderojer och kostymtyger för vår- och sommarsäsongen till ytterst billiga priser. Beställningar å kläder emottagas med tacksamhet och arbetet utföres på kort tid. Regnkappor och Paletåer för Damer finnas ständigt på lager till billigt

pris. H. J. Johansson, skräddare i Lysekil. (BN 1880-05-20/KJ) [Anm: Dagens adress är]

Annon

Undertecknad rekommenderar sitt för våren och sommaren nu inkomna klädeslager af Moderna Kostym- och Öfverrockstyger, Bonjour- och Frackkläden, allt af bästa fabrikat, hvaraf efter beställning solidt och modernt arbete utföres på kortaste tid, till billigaste pris. Lysekil i Maj 1880. J.J.

LARSSON. (BN 1880-05-20/KJ) [Anm: Dagens adress är ...]

1880-05-24

En räddningsbragd på Nordsjön år 1880

Barkskeppet Trent av Göteborg fördes av kapten Lorentz Peterson född i Lysekil (1827 – död 1907) skeppet tillhörde Rederiaktiebolaget August Leffler i Göteborg.

Den 24 maj 1880 färdades Barkskeppet Trent på sin väg från Medelhavet, med fulla segel i en västlig kuling norr över med full besättning. De hade last med frukt och vin från syden. Utanför de Frisiska öarna upptäcker kapten Petersson, ett skepp i nöd, de hade knutit sin holländska flagg på mitten, vilket betecknar nödsignal.

Kallar upp frivakten

Kaptenen kallar upp frivakten, märsegel och fock var revade, sjön var grov. Man inser ganska snart att holländaren höll på att sjunka, sjön vräkte över fartyget. Att sätta ut en båt i så grov sjögång, utan att få den sönderslagen mot fartygssidan var ingen enkel sak. Och att dessutom ligga kvar och skydda manövern under arbetet krävs mycket stor navigeringsskicklighet. Både Kapten och skuta höll måttet. Så snart frivakten kommit på däck och fått situationen klar, vidtogs förberedelser för bärgningen, focken gigades och märseglen firades.

En av livbåtarna riggades ut så att den hängde klar i sina taljor, vilka fastgjorts i rigg och tillfälligt uppsatta bommar, för att den skulle vandra undan för fartygssidan. Med nu hårt revade segelföring närmade sig nu Trent holländaren. När en halv kabellängd återstod lade Kapten skutan till vinden och brassade back.

Timmermannen som var skärgårdspojke gick ensam ned i livbåten, som nedfirades. Trent låg nu så att genom att ligga tvärs för sjön bröt och smulade sönder vågorna. Livbåten fick därigenom smult vatten. Timmermannen som var van vid årorna, fick en jätteväg som kom och svepte låringen på haveristen, när dennes akterskepp rundades. Besättningen hängde skräckslagen i riggen på det sjunkande skeppet. Det gick ganska lätt för timmermannen att få över dem i livbåten. Alla skeppsbrutna räddades.

Ny manöver

Medan detta föregick företog Kaptenen en ny manöver med sin lydiga och dygdiga Trent. Focken sattes igen, och när detta var klart kommanderades: upp med roret och till brassarna, pojkar! Trent skar fram, full runt i lä om holländaren och lades till vinden på den andra bogen, varefter det brassades back på nytt. Där låg hon för att timmermannen i lä av holländaren undan vind och sjö och med minsta risk lättast skulle kunna komma tillbaka. Färden med den hårt lastade båten i den upprörda sjön var ytterst riskfylld, även om den gudskelov inte var så lång. Sjöarna slog in, man måste ösa för fullt, för att hålla båten flytande. Slutligen nådde man Trents långsida, varpå de skeppsbrutna kunde halas ombord, alla åtta en efter en. Först kom två unga flickor döttrar till skepparen, som fått följa med på dennes ödesdigra färd, vilken sannerligen inte blev någon lustresa. Glädjen var stor och ömsesidig, när nu alla var i säkerhet på Trents däck. De båda flickorna kastade sig snyftande i kapten Peterssons famn. Tacksamheten var stor från alla de räddade. Det var också i sista stund som Trent kom till räddning, ty en kort stund försvann riggen på haveristen, uppslukad av vågorna, ner i havets djup.

Hade ett gott hjärta

Lorentz Petersson hade ett gott hjärta, vänder om skutan och seglar de skeppsbrutne åter söderöver och in till Amsterdam, där det blev ett ståtligt mottagande. Här planerade man en hel rad av hyllningar och offentlig avtackning. Men det passade inte Kapten Petersson! Han hade bara gjort sin plikt. Inget att bråka om! Han ville fortast hem till Göteborg, med sin dyrbara last till väntande rederi och väntande anförvanter. Trents besättning hade gärna stannat och festat runt i Amsterdams glädjekvarter. Men den plikttrogne och tillbakadragne Kaptenen avböjde dylika förslag. Lorentz Petersson startade innan han lämnade Holland en insamling till den skeppsbrutne Kaptenen, till förmån för ett nytt fartyg och med, som det förspordes, gott resultat.

Väl hemma i Göteborg, uppvaktades Lorentz Petersson i sin trevna kaptensvåning på Mariebergsgatan 16 av ingen mindre än landshövdingen och greven Albert Ehrensvärd, med en oljemålning, som den holländske skepparen på skeppet Alida hade låtit måla.

Kaptenen Lorentz Petersson var vår farfars farfar. Denna oljemålningen skall följa äldsta sonen i varje släktled, så nu finns den på Kullebacken på Bohus-Malmön. Vår farfar Robert Brügge berättade ofta om denna bragd som utfördes av vår förfader. Lorentz mamma kallades för Annika ve Brygga i Norra hamnen i Lysekil, härav vårt släktnamn, som farfar och hans syskon tog 1912.

Vår farfar har intervjuat matrosen Alrik Johnsson, som var med på färden. Lorentz var inte så mycket för att berätta om sina episoder till sjöss. Ur den

artikeln som farfar skrev i Göteborgs Handels och Sjöfartstidning har vi hämtat ovanstående händelse. Lorentz ligger begravd på Mariebergskyrkogården i Majorna.

Barnbarns barnbarnen **Claes och Jan Brügge** bosatta med sina familjer på Bohus-Malmön sedan 1977 (LP 2019-05-13) [Anm: Lorentz Pettersson är född 1827-09-25 på Gamla Strandgatan 10. Lorentz gifter sig 1854-01-25 med Emilia Johansdotter, född 1829-11-03 på Drottninggatan 17B. Emilias mamma kallas för Annika vid Bryggan! Lorentz och Emilia flyttar 1854 till Gamla Strandgatan 13 och flyttar 1867 med barn till Göteborg.]

1880-06-07 **Annonser i Bohusläningen**

Hos J. BERRMAN, Lysekil: Nu inkommet ett stort parti moderna hel- och halfulle klädningstyger, Regnkappstyger, Kofttyger, Gardintyger, Bomullsmöbeltyger, Kragar, Manchettet, hvita och kulörta Strumpor för Herrar, Damer och Barn, samt ett stort parti Tricot-Varor för Herrar och Damer, allt till ytterst billiga priser, hos J. BERRMAN, Lysekil, midtför Gästgifvaregården, fotograf Jacobssons hus.

Hos J. BERRMAN, Lysekil: Nu inkommet ett stort parti moderna Kostymtyger och Sommar-Ytterrockstyger från bästa svenska och utländska fabriker, allt till ytterst billiga priser hos J. BERRMAN, Lysekil, midtför Gästgifvaregården, fotograf Jacobssons hus. (BN 1880-06-07/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 12A.]

1880-06-14 Länsstyrelsen meddelar beslut i skolfrågan. Besvären bifalles med motiveringen att kyrkostämma skall handlägga frågor om folkundervisning och dithörande anstalter.

onor i Karlskrona (från de bägge senare den berömda blekingska kryddsillen) och på Kjell-Kattegatsfisk från de välkända anjovisfirmorna H. C. Bergström, Fr. Carlsson, O. Christiansson, N. O. Eriesson, B. G. Mollén, G. J. Sundberg i Lysekil. Bland dessa herrars vid flere expositioner prisbelönta produkter framtråda sådana nykomlingar inom utställningsverlden som H. Peterssons i Marstrand och O. Soelbergs i Göteborg anjovis-konserver. På samma bord har äfven hr A. Dahlgrens i Karlstad delikata och med många medaljer prunkande lax i hermetiskt tillslutna lådor fått plats. A. Hagbergs & komp. i Grundsund delikatess-sill och anjovis och B. Nömells i Lysekil i sitt slag enstaka samling af konserverade musslor med smör eller skarpsås äro uppställda kring den högra pelaren. Kring den venstra finna vi ytterligare en armé af anjovislådor från J. Hallgren i Gullholmen, A. Lysell i Lysekil, Edv. Nilsson i Grebbestad.

Vi hafva nöjt oss med att uppräknade mera betydande utställarne på detta område, der Sverige är starkt, om ock något

Aftonbladet 1880-05-15 presenterar « Bild 4 av 4 »

hafva hitkommit och bibehållit sig i godt

(Aftonbladet 1880-05-15 via Rustan Gandvik)

1880-06-23 ”**Vid en fiskeriutställning i Berlin** ha nedannämnde svenske utställare erhållit följande pris, nämligen:
hederspris (Württemberg): sekreteraren vid lantbruksakademien, professor J. Arrhenius; hedersdiplom: vetenskapsakademien och svenska utställningskommissionen;
gulmedalj Göteborgs musei naturhistoriska avdelning; Varbergs salteriaktiebolag; A Krusell, Klädesholmen; utställningskommissionen och W. von Wright;
silvermedalj: J. N. von Bergen & son, Karlshamn; Fredrik Leonard Carlsson, Lysekil; Grave Josias Sundberg, Lysekil; Tyska fiskrökeriet i Göteborg; G. Lindström, Halmstad; herr Elander, Göteborg; svenska fiskredskapsaktiebolaget i Stockholm; F. L. Ekman, professor, Stockholm;
bronsmedalj: C. Westergren, Haparanda; O.R. Rehnmark, Umeå; P. W. Lundgren, Gefle; B.A. Danelius, Stockholm; C. Larsson, Kråkvik, O.W. Areschoug, Esperöd; Hjalmar Charmil Bergström, Lysekil; C.J. Christiansson,

Malmön, O. Christiansson, Malmön; H. Gottlander, Klädesholmen; A. Hagberg & kompani, Grundsund; Johan Jakob Hallgren, Gullholmen; Benjamin Gabriel Mollen, Lysekil; E. Nilsson, Grebbestad; Hilda Hedin, Krognäs; herr Pettersson, Göteborg; A.G. Adamsson, Otterbäcken; Aug. Flygare, Karlskrona; O. F. Wirsén, Örö; F. L. Ekman, professor, Stockholm. Dessutom ha 30 svenska utställare erhållit hedersomnämmande.” (1880-06-23 Göteborgs Weckoblad, sid 2)

1880-06-28 Annonc i Bohusläningen

Speceri- och Diversehandel.

Med tillkännagifvande att jag tillika med min rörelse jag hittills innehaft, öppnat Speceri- och Diversehandel uti min lokal vid Kungsgatan n:o 35 härstädes, och skall mitt bemödande städse blifva att tillhandahålla goda varor, i förening med billiga priser och redbar behandling, hvadan jag innesluter mig i allmänhetens välvilliga åtanke. Lysekil den 14 juni 1880, S.L. KJELLBERG. (BN 1880-06-28/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 38.]

1880-07-10

”**Hotell Bergfalk i Lysekil.** Sistlidne Lördags e. m. märktes bland de många flaggor, som uti den lifliga köpingen bruka pryda de på redder förankrade fartygen, de publika byggnaderna och de många täcka villorna samt andra privata byggnader, en ny ståtlig sådan, å hwilken fästes uti swarta bokstäfwer på den gula midtelremsan: Hotell Bergfalk. Denna flagga swajade från toppen af ett under åren 1878-1879 i prydlig stil uppfört hus wid det så kallade torget. För den anländande främlingen war flaggan obekant, ty denna dag hissades den för första gången och underrättade om att dagen war kommen då det bebådade nya, fullt tidsenliga hotellet skulle inwigas. Kl. 8 på aftonen samlades på platsen största delen af Lysekils ledande personligheter, åtskilliga badgäster samt några inbjudne främlingar. Den för badorten under sommarmånaderna engagerade sextetten ur Nerikes husarer hade äfwen infunnit sig och bidrogo till en wäsentlig grad genom sina på ett ypperligt sätt exequerande stunden att höja glädjen och öka festligheten. Om sjelfwa festen wilja wi ej mycket yttra oss, då den – liksom alla sådana – i sjelfwa werket utgjorde en bisak, under det tillwarom af det nya hotellet är hufwudsak. Wi hafwa sålunda endast, att relatera, att det wid denna högtidlighet, likasom wid alla andra sådana, höllos tal, utbringades skålar och hurrades så ”glädjen stod högt i tak” och öfwergå härefter till en kortfattad beskrifning af hotellet.

Ritningen till den originella – om wi så får uttrycka oss – men derföre wisst icke osköna byggnaden är uppgjord af byggmästaren S. Andersson i Uddewalla. Arbetet med byggnaden tog sin början för cirka två år sedan under ledning af byggmästare A. B. Swensson i Lysekil, som inlagt icke ringa förtjenster wid att göra hotellet så beqwämt och solidt som möjligt är, då man tager i betraktande att byggnaden är uppförd af trä. Huset är uppfördt i två

wåningar, men utgör i sjelfwa werket med sina frontespicier m. m. tre våningar. Det innehåller 14 gästrum samt en werkliken elegant societetswåning på 5 rum. För de i synnerhet under vintermånaderna anländande handelsresandes beqwämlighet är särskildt sörjdt, då de kunna få rum, uti hwilka finnas wäggfasta bord, som kunna nedspännas och å hwilka warorna kunna uppdukas. En charmant utsikt finnes från fönstren af de flesta rummen öfwer såwäl sjön som parken och för öfrigt köpingen i sin helhet. För att återkomma till societetswåningen, skulle wi önska att vi hade en likadan i Uddevalla, der bristen på ett tidsenligt hotell allt mer och mer gör sig kännbar. Ornamenteringen uti den ifrågawarande wåningen är verkställdaf herrar Hasselbalch och Widbom i Göteborg. Uti nedra wåningen är en elegant butik, der hotellets egare, herr Anders Gustaf Bergfalk, drifwer den förnämsta manufakturhandeln i Lysekil. Ett elektriskt ringwerk är inrättadt öfwer hela huset af herr A.J.S. Bismarck från Göteborg, och flere tidsenliga förbättringar komma att efter hand widtagas, hwaribland särskilt må nämnas inrättandet af ett hisswerk till de olika wåningarne sedan den ännu felande flygeln blifwit uppförd. Hotellet har erhållit utskänkningsrättighet af win. Och maltdrycker under sommarmånaderna samt serwerar äfwen lättare måltider.

Det är oss ett sant nöje att omtala, att hotellet redan är så mycket anlitadt, att herr Bergfalk sett sig nödsakad att anskaffa rum för resande uti andra hus tills lägenhet blir ledig i sjelfwa hotellet för dem som så önska.

Wi nämnde herofwan att Hotell Bergfalk wisat sig wara inrättadt fullt tidsenligt. Härmed wilja wi icke hafwa sagt, att öfrige respektive **herrar** restauranter på Lysekil ej följa med sin tid – twärtom! Men herr Bergfalk har förelagt sig en helt annan uppgift än de öfrige – och enligt vår åsikt har han rätt uppfattat sitt hotells bestämmelse, hwilken under sommarmånaderna hufwudsakligast är, att på moderata willkor tillhandahålla badgästerna rum under de första dagarne efter ankomsten till dess de sjelfva kunnat utvälja sig lämpligate bostaden. Wi tro att badorten i sin helhet skall winna på ett sådant tillmötesgående, och man bör derföre wara herr Bergfalk tack skyldig för att han mäktat inse betydelsen af ett sådant arrangement och gjort stora uppoffringar för åstadkommander af detsamma. Wissirligen är det en enskild spekulation af honom, men man bör icke frånsé att individens framgång äfwen, åtminstone i de flesta fall, länder till det allmännas fromma. Det är från denna synpunkt wi betraktat saken då wi kommit att erinra oss åtskilliga småsinnade förhållanden, som i Lysekil, liksom i alla smärre samhällen, gjort sig gällande med afseende på det nya hotellet, och wi känna oss öfwerlygde, att de många personer inom köpingen, som äro begåfwade med widgad blick, hafwa rätt uppfattat oss.” (BN 1880-07-12/KJ) (BN 1880-07-15/KJ)

1880-07-12 ”**Till direktion för nytta och nöje** valdes i onsdags bland badgästerna i Lysekil friherrinnan Th. Af Ugglas, fröken Hedv. Högström, baron Fleetwood och assessor Westin, samt till deras suppleanter fru von Hofsten, fröken Ankarcrona och löjtn, Wirgin. Denna direktion har fattat beslut om danssoiréer t. w. hvarje torsdags och fredags aftnar.

Konsert gafs i lördags inför en talrik publik å societetssalongen på Lysekil af den med nöje ständigt hörde sångaren från Kungliga Operan herr Lundqvist. Hans gamla bravurstycke ”Du gamla, du friska, du fjellhöga nord etc” gick af stapeln med wanlig glans och framkallade särskilt lifliga bifallsyttringar. Herr Lundqvist gaf häromdagen konsert i Strömstad, som var besökt af emellan 2 á 300 personer.” (BN 1880-07-12/KJ)

1880 Som en kontrast till sommargästerna liv och leverne i Lysekil finns följande beskrivning – se Knuth Hansson, sid 58:
De hygieniska förhållandena i boningshusen är naturligtvis miserabla efter vår tids sätt att se. Många av bostadshusen är mycket primitiva och trångboddheten avsevärd. E. A. Rehnberg, som från 1870 var distriktsläkare i Lysekil, har i en uppsats i tidskriften Eira år 1880 belyst bostadsförhållandena under denna period:

”Boningshusen, vanligen av plank med yttre brädklädsel, innehålla gemenligen hos den förmögnare allmogen två rum och ett rymligt kök dock där den seden allestädse, utom hos de finare skepparefamiljerna gängse att hela hushållet, ej sällan tio à 12 personer bo tillsammans i ett rum, hvilket saknade hvarje slags ventilation utom genom dörrar och tillfälliga draghål gör luften mycket osund; i synnerhet som samma rum derjämte äfven tjenstgör som torkinrättning för familjefaderns ofta genomblöta kläder. Hos den fattigare allmogen ställer sig förhållandena ännu värre. Der inhyses, åtminstone under den kallare årstiden, äfven höns, grisar och andra husdjur. Öfverbefolkning och osunda bostäder i förening med otjenlig föda alstra tidigt en mängd kroniska lidanden – märkligt ofta, i synnerhet hos quinkönet, förekomma kroniska pneumonier, hvartill orsaken torde kunna sökas dels i de vintertiden rådande skarpa vindarna och i den då ofta disiga, töckniga luften.”

1880-07-22 Hotell Lysekil ändrar sitt namn till Gästgivaregården. (BN 1880-07-22/KJ)

1880-07-19 Ärendet om skolfrågan tas upp i kyrkorådet där pastor Josefsson är ordförande. Rekommendationen blir att utbetala lärarlönerna för vårterminen som gått, totalt 400 kronor.

1880-08-02 Annonc i Bohuslänningen
Genom offentlig auktion, som förrättas i Lysekil wid så kallade Åkerbräcken, lördagen den 7:de instundande augusti och börjas kl. 10 f.m. försäljes

quarlåtenskapen efter aflidne Telegrafkommissarien Carl August Hilmer Belfrage, nemligen:

1:o, Fastigheten, ett omsorgsfullt uppfördt boningshus, innehållande 3 rum och kök, 2:ne källare samt inredd wind, i godt skick. Belägenheten särdeles wacker med utsikt öfwer Gullmarsfjorden. Får genast tillträdas.

2:o, 4 aktier i ångbåtsbolaget "Bohuslänska Kusten"

1/24 i Briggen "Benjamin Mollén",

1/24 i Briggen "Lysekil",

1/48 i Skeppet "Constance",

3:o Lösegendomen, bestående af guld, silfwer, möbler och husgeråd, säng, linne- och gångkläder, böcker m. m.

Fastigheten och fartygsandelarne utbjudes kl. 12 på dagen, då för de närwarande försäljningswillkoren tillkännagifwas.

För lösegendomen lemnas wederhäftige köpare betalningsanstånd till den 1:ste nästa November.

Lysekil den 24 juli 1880. Efter anmodan G.E. BUNDSSEN. (BN 1880-08-02/KJ)

[Anm: Dagens adress är Kungsgatan 44.]

1880-08-02 **Annons i Bohusläningen**

Hattar! Hattar! Nytt lager af moderna Felb- och Filb-Hattar, äfwensom gamla Hattar genom mig emottagas till Putsning och Modernisering, H. J.

JOHANSSON, Skräddare, Kungsgatan n:o 11, Lysekil. (BN 1880-08-02/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 21B.]

1880-08-16 **Lysekils telegrafstation.** Föreståndare för nämnda station, assistenten C. M. Höök, har på derom gjord anmälan tillvidare, från och med den 10 innewarande Augusti räknadt, erhållit befrielse från sina tjensteåligganden wid telegrafverket. Till föreståndare för stationen under den tid den sålunda bewiljade ledigheten warar är assistenten wid Göteborgs station J. Westerstål förordnad.

Anmälde badgäster Lysekil

Kapten Fritz Lowen med fru född von Rosen,

Fabrikör P. A. Paurén,

Fabrikör John Lindroth,

Direktör August Lethin,

Civilingeniör L. J. Wesrman,

Advokatfiskal Edw, Carlsson,

Fröken Hanna Lindberg,

Grosshandl. Axel ...abatt,

Fröken Anna Wåhlin,

Löjtn. Gust. Des. Reour,

Kassör ...

[Anm KJ: fortsättningen är otydlig och svårläst.] (BN 1880-08-16/KJ)

- 1880-08-16 Skolfrågan behandlas på kyrkostämman. Förslaget är att bevilja skolan ett anslag på 800 kronor att utgå under två år. Efter en lång och hetsig debatt sker votering. Bundens förslag segrar med 520 röster mot 324. Stämman beslutar även att anställa en andre folkskollärare. Vid ett senare genomfört val utses till lärare Olof Konrad Lycke. Beslutet om anslag överklagas återigen till länsstyrelsen.
- 1880-08-24 En mindre eldsvåda utbröt förliden tisdag på Lysekil hos fotografen [Wilhelm de] Blanch. En flaska som troligen innehållit ether exploderade och orsakade elden. Skadan på rum och apparater uppgår till omkring 580 kr. Elden släcktes utan att brandredskapen behövde anlitas. (BN 1880-08-30/KJ) [Anm: Wilhelm de Blanch bor på Stora Kyrkogatan n:o 9, dagens Stora Kyrkogatan 5.]
- 1880-09-06 **Annons i Bohuslänningen**
Genom offentlig auktion, som förrättas i före detta A.R. Wallins hus wid torget i Lysekil fredagen den 10 och lördagen den 11 nästa September låter enkefru Elise Nomells konkursmassa försälja dess betydliga lösöresbo, bestående af guld, nipper, silfwer, nysilfwer, koppar, malm, jern- och blecksaker, möbler af alla slag, 2:ne större trymåspeglar, 2 antika speglar med konsoller, sängkläder, linne, duktyger, gardiner, mattor, taflor och löfsågningsramar, byster, 2:ne symaskiner, en landåwagn, wagnsselar, slödnåt, donbjellror, trådkärl af flera slag, böcker m. m. som dagarne före auktionen kunna beses på stället. Auktionen börjar båda dagarne kl. 10 f. m. Säkre och wälkände köpare erhålla 3 månaders anstånd med betalningen. Okände och osäkre skola betala kontant, eller ställa antaglig borgen innan waran får afhemtas.
Lysekil den 29 Augusti 1880. Godemännen. (BN 1880-08-30/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 41.]
- 1880-09-13 **Lysekils Badort.** En särskild brefskrifware har meddelat S.D. följande: Wid badhusbolagets bolagsstämma den 1 dennes beslöts att wid badanstalten företaga förändringar och förbättringar, oaktadt dermed förbundna ganska betydliga kostnader. Häribland må nämnas: uppbyggandet af ett prydligt och tidsenligt hotel garni eller hur man nu will benämna ett hus med 35 beqwäma möblerade rum för badgäster, omgifwet med werandor åt tre håll, alla med härlig utsikt öfwer Gullmarsfjorden; uppförandet af en wacker paviljong midt i parken, der ett kafé kommer att tillhandahålla alla slags förfriskningar, deri inbegripna frukostar och seror och der äfwen musik kommer att wissa tider på dagen uppföras. Planteringar m. m. skola der äfwen anläggas, hwarjemte serwering af helsowatten kommer att på detta ställe ega rum för dem, som föredraga att verkställa sin brunnskur i parken.

Egaren till restaurationslokalen war äfwen närwarande och ingick på att verkställa de föreskrifter han erhöil rörande genomgripande förbättringar för åstadkommande af mera snygghet och ordning inom och omkring denna lokal.

För dessa och andra ändamål beslöts att afyttra de aktier för 36.000 kr. som bolaget ännu har att disponera; och af dessa tecknades redan wid stämman 16.000 kr.

Drunknad. Strax utanför Lysekils "hufwud" gick i onsdags afton en man öfwerbord på en jakt från Malmön och drunknade. Mannens namn hafwa wi oss icke bekant. (BN 1880-09-13/KJ)

- 1880-09-20 Annonns i Bohusläningen
Härmed får jag tillkännagifwa, att jag denna dag öppnat konditori i Lysekil och rekommenderar mig till utförande af allt hwad till Sockerbageriyrket hörer. Lysekil den 15 september 1880. Gustaf Johansson, Kungsgatan n:o 14. (BN 1880-09-20/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 20.]
- 1880-09-23 Annonns i Bohusläningen
Hus till salu i Lysekil. Sterbhusdelegarne efter aflidne Telegrafkommisarien C.A.H. Belfrage försälja (eller uthyra) för särdeles billigt pris, ett omsorgsfullt uppfört boningshus i Lysekil vid så kallade Åkerbräckan, innehållande 3 rum och kök, 2 källare samt inredd vind i godt skick. Belägenheten är särdeles vacker, med utsikt öfwer Gullmarsfjorden. Får genast tillträdas. Uppgörelse kan ske med Tullinspektören G. E. Bundsen i Lysekil eller kammarherren J. G. W. Belfrage i Stockholm. (BN 1880-09-23/KJ) [Anm: Dagens adress är ...]
- 1880-10-18 Annonns i Bohusläningen
I enlighet med Borgenärerna i Enkefru Elise Nomells i Lysekil konkurs fattadt beslut vid sammanträde den 8 dennes kommer 2:ne Lifassurans-poliser å 1.100 pund Sterling och massans öfrige osäkre fordringar att till den högstbjudande försäljas genom offentlig auktion å Lysekils Tullkammare Torsdagen d. 28 d:s kl. 12 på dagen.
Vid samma tillfälle äro Borgenärerna genom annons i Post- och Inrikes Tidningar kallade till sammanträde för att öfwerlägga och besluta om 2:ne massan möjligen tillkommande värdepapper.
Lysekil den 11 okt. 1880. Syslomännen. (BN 1880-10-18/KJ) [Anm: Dagens adress är ...]
- 1880-10-25 Annonser i Bohusläningen
H.J. JOHANSSON, Lysekil, Kungsgatan n:o 11, rekommenderar sitt hos allmänheten nya och stora lager för höst- och vintersäsongen, bestående af finare och ordinära Dofflar och Korderojer i flera moderna mönster, samt flera

sorter svarta Satiner och Kläden, äfvensom ett stort lager af färdiga manskläder jemte Felb- och Filthattar samt Mössor, moderna Dampaletåer och Regnkappor. – Beställningar å alla sortet kläder emottagas och utföres fermt, välgjordt och billigt, hos H.J. Johansson, Lysekil, Kungsgatan n:o 11.

Dofflar, kläden, korderojer och Satiner säljas såväl i parti som minut; och mot extra kontant lemnas rabatt i H. J. Johanssons Klädeshandel, Kungsgatan n:o 11. (BN 1880-10-18/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 21B.]

1880-10-30 På kommunalstämman väljs båtskeppare och husägare Lars Ödman att som Lysekils förste nämndeman ingå i Tunge, Stångenäs, Sörbygdens och Sotenäs Harädsrätt.

1880-10-30 Stenhuggare Engelbrekt Olausson, född 1832-06-12 i Brastad, flyttar in från Askum till Kyrkvik n:o 14. Han är den förste stenhuggaren som är bosatt och folkbokförd i Lysekil. [Anm: Dagens adress är Badhusgatan 11.]

1880-11-08 Annonc i Bohusläningen
Bageri i Lysekil. Ett i godt skick varande Bageri med dertill hörande försäljningsbod, 4 rum, kök, vind och stor vedbod är nu genast eller till våren att hyra. Uppgörrelse kan ske med egaren derstädes. Z.H. THELÉN. (BN 1880-11-08/KJ) [Anm: Dagens adress är Fiskaregatan 3, före detta Sillgränd n:o 3, före detta Kungsgatan n:o 41.]

1880-11-11 **I Lysekils köping** kommer hälsovårdsstadgan för rikets städer att, enligt Kunglig Majt:s tillåtelse, i tillämpliga delar bli gällande. (BN 1880-11-11/KJ)

1880-11-27 ”**Lysekilsafdelning.** Lysekil den 25 november. Lysekil är en plats, som går framåt, påstår ”Mont d’Or” i sitt sista bref härifrån och han har rätt, det går framåt, fastän en hälften deraf stretar emot af alla krafter. Ingenting kan bestämmas, som rör köpingens bästa, utan bråk och trassel och man ser allt för mycket på det enskilda intresset utan att vilja uppoffra något för det allmänna. Så till exempel var det en tid fråga om att förse gatorna med en gångbana, men förslaget hamnade i papperskorgen blott därför, att några jordegare ej ville lemna några kvadratfot jord der åkrarne gå allt för långt in på gatorna. Nej, hellre vada i dyn på de så kallade gatorna, om man nödvändigt måste ut, än gå in på hvad nya köpingen begär.

I onsdags var kommunalstämma angående förändring i läkarnes lönevillkor. Lönen har hittills utgått med 2.500 kronor utan rättighet, att taga ersättning för sjukbesök eller recept. Härmed är nuvarande läkaren ej nöjd utan begärde att hellre få lönen sänkt men ha rättighet att taga betalt för sin praktik, hvilket ju i betraktande af läkares förmåner i allmänhet måste anses som en billig fordran.

Hans begäran blef dock afslagen och hellre riskeras att blifva utan läkare än bryta mot gammal god sedvänja.

I afvaktan på den väntande sillen arbetar Konsul Sundberg härstädes i förening med ett rökeribolag från Kiel på uppförandet af ett rökeri härstädes. Den för sitt ändamål stora byggnaden, som är uppförd af tegel, står redan under tak.”
(Bohusläns tidning 1880-11-27)

1880-11-29 Lysekil den 27 november 1880

Hr. Redaktör!

Eder Lysekilskorrespondent tydes ha vändt sig åt andra sidan och insomnat, eller med andra ord iakttager vältalighetens tystnad, ty numera får man mycket sällan i Eder ärade tidning se några underrättelser härifrån oaktadt mycket inom samhället passerar, hvaraf Edra tidningsläsare kunde önska få del. Så t. ex. kan omtalas huruledes stridigheter mellan nya och gamla köpingsboarne uppstått rörande tillsättandet af skollärare- och orgelnistsysslan. Nya köpingsboarne vilja lemna sysslan till en i alla delar fullt kompetent person, då deremot gamla köpingsboarne vilja hafva en af de ”våres”, hvars duglighet åtminstone som organist lär vara tvifvelaktig. Emellertid har en fjerde sökande hos domkapitlet anfört klagan, anseende sig ha bättre rätt till 3:dje förslagsrummet, hvadan möjligt är, det de ”våres” kandidat försvinner från täflingen.

Till sistlidne onsdag den 24 dennes var kommunalstämma utlyst för att bland annat inhemta köpingsboarnes yttrande rörande af köpingens läkare sökt löneförhöjning, hvilken fråga stämman besvarade med nej.

Bland anläggningar inom köpingen torde förtjena omnämnas konsul Emilius Molléns inrättningar å Grötö, bestående af skeppsvarf, olje- & guanofabrik och benqvarn m.m. samt konsul Grave Josias Sundbergs jemte medintressenter nyuppförda sillrökeri, hvilket då det blifver fullt färdigt torde för såväl egarne som köpingsboarne blifva till stor fördel. Äfven handlande A. Bratts uppförda bryggeri förtjenar omnämnas, ty derigenom har uppstått konkurrens med en annan bryggare på platsen, hvarpå köpingens drickkonsumenter påstå sig icke hafva förlorat. Då i dag icke medhinnas att utförligt beskrifva åtskilliga af de industriella företagen härstädes, uppskjutas dermed till nästa nummer.

En sorgligt tilldragelse inträffade här natten till den 23 dennes i det handelsresanden hr F. Karlström utan föregående sjukdom afled. Herr Karlström skildes vid 12-tiden från sina vänner, med hvilka han under aftonens lopp sällskapat, som det tyckes fullt frisk. Munter och glad begaf han sig, så raskt hans korpus medgaf, till sitt i andra våningen å hotell Lysekil belägna rum och hade sedan ingen hört något af honom. På morgonen befanns han

liggande död i sängen, väl omsluten af täcke och lakan, hvadan dödskampen för honom tyckes hafva varit ganska lätt. Han reste för hrr. Drucker & Sen i Köpenhamn, var 37 år gammal och efterlemnar familj i Ljungby i Småland, der han under den sista tiden hade sitt hem. Liket transporterades i lördags med ångaren AXEL till Uddevalla, för att vidare per Jernväg föras till Ljungby. (BN 1880-11-29/KJ)

1880-11-29 Annons i Bohusläningen
”**Fraktbåt till salu.** Kravell-båten ”Bröderna” 24,51 Tons, liggande i Lysekil, i godt stånd med segel, inventarier, ankare och kettingar, försäljes till godt pris. Närmare upplysningar lemnas af Hufvudredaren Emilius Hörman, som äfven besvarar skriftliga förfrågningar.” (BN 1880-11-29/KJ)

1880-12-06 Lysekil den 6 december
”Lika slapp och vid det åldriga fasthållande som befolkningen i gamla köpingen är, lika energiska och företagsamma äro samhällsinvånare uti den på Gullmarns strand under sista decennierna uppbyggda nyare delen af köpingen. Dessa senare är det man har att tacka för, att de rikedomar, som hafvet erbjuder, på det mest vinstgifvande sättet tillgodogöras: att landthandeln från hela Stångenäs betydligt uppdrifvits; att allt göres för att Lysekil må intaga ett af de förnämsta rummen bland vestkustens badorter, och att nya förvärfskällor ständigt skapas. Tack vare denna aldrig slappande företagssamhet företer Lysekil ett lif och ett framåtskridande i mångahanda riktningar som låter ana en jemförelsevis rätt betydande framtid.

Mollénska släkten har sedan långa tider tillbaka varit skapare och uppehållare af denna företagsamhetsanda. Bland platsens nuvarande affärsmän intager otvifelaktigt konsul Grave Josias Sundberg främsta rummet. Mångahanda äro de verksamhetsområden, der hans rastlösa företagsamhet ingripit, och i de flesta fall hafva hans spekulationer haft lyckan med sig, honom sjelf till vinst och köpingen till gagn, det är om man inser sanningen uti satsen, att den enskildes framgång äfven länder orten till nytta.

Det senaste af konsul Sundbergs företag är uppförandet af ett rökeri i stor skala, så vidt vi veta det enda i sverige af sådant slag och den omfattning som detta artar till att blifva. Under afvaktan på ett blifvande sillfiske satte han sig i förbindelse med Kieler Rökeribolag, och det är för detta bolags räkning som nu rökeriet blifvit uppförd efter mönster och ritning från Kiel. Det är en envåningsbyggnad af röd tegelsten, med fyra rökerihärdar, uti hvilka, 25 kubikfot storsill i hvardera kan rökas på dagen. Till rökningmaterial användes uteslutande ek- och bokspån, importerad från Tyskland. Från samma land har anländt 5.000 kassar af särskild konstruktion och uti hvilka sillen upphänges under rökningen. Efter rökningprocessen nedpackas sillen i små lådor, hvilka,

för smakens skull, äro gjorda af poppel. Då sillen bör ätas inom fjorton dagar, kommer hela tillverkningen att sändas till Kiel, hvarifrån varan på grund af Tysklands beqväma postfordringssätt i hast kan sändas till konsumenter öfver hela landet. Lådorna kunna nemligen sändas på posten och postförskott uppbäras för desamma, hvarigenom såväl konsumenterna kunna requirera huru litet som helst af varan som och tillverkarne äro fullt tryggade för ekonomisk förlust. På så sätt kan en liflig och hastig omsättning ega rum.

Rökeriet är beläget strax utanför köpingen vid vägen till Uddevalla och midt emot Grötön. En särskild stenbrygga leder upp till densamma från stranden. Med byggnaden är den ännu sålänge egendomliga omständigheten förknippad, att det är det första och enda stenhuset uti Lysekils köping. (På Grötön midt emot är en nyuppförd stenbyggnad). Huset är 40 fot långt, 32 fot bred och 16 fot högt.

Rökeriet kommer att skötas af en infödd tysk rökmästare hr Silbergren, som redan anländt till platsen. Skulle förhoppningarne på ett sillfiske slå fel, kan naturligtvis rökeriet användas för andra fiskslag.

Bland konsul Sundbergs anläggningar intages främsta rummet af hans anjovisfabrik, som torde vara den förnämsta både på denna och andra sidan kölen. Denna anläggning är i sitt slag storartad. 60 personer af båda könen äro sysselsatta vid densamma, och 10.000 kärl tillverkas i veckan af denna läckra vara, för hvilken Ryssland är den förnämsta afsättningsorten. Till fabriken hör egen verkstad (belägen uti en särskild byggnad) för bleckkärlens tillverkning, äfvensom särskild snickeriverkstad för lådornas hopfogande och der trenne snickare äro sysselsatta året om. Uti sjelfva fabriken äro fruntimmer sysselsatta med att sortera och uti kryddorna nedlägga skarpsillen i tunnor, der den får stå och ” mogna ” under cirka tvenne månaders tid. Andra äro upptagna med att uttaga benen på den sill, som så skall behandlas, eller nedlägga den del uti burkarne, hvilka äro prydligt dekorerade af hrr Meijer & Köster i Göteborg. Hr. S. är betänkt på att anlägga eget tryckeri för dekoreringen. – De vid fabriken sysselsatta personerna arbeta på beting och kunna förtjena rätt mycket, såsom bevis hvarpå vi anföra, att flickorna kunna skapa sig en veckopenning af 12 á 13 kr. från den invid stranden belägna fabriken leda rännor ned i källarevåningen, genom hvilka bortföras allt det afskrap, som uppstår vid behandlingen af den skinn- och benfria sillen och som sedan forslas öfver till den på andra sidan vattnet liggande olje- och guanofabriken på Grötö på att det intet må förfaras utan allt tillgodogöras.

I direkt förbindelse med anjovisfabriken ligger herr Sundbergs nya och väl inrättade salteri, en stor och rymlig byggnad tätt invid stranden. Den förolyckade koffen ”Hilkelina Gerhardina” gör god tjänst såsom brygga der skroftet ligger sänkt strax utanför salteriet. Uti lastrummet, dit hafsvattnet

obehindradt strömmar in och ut, flyter en flotte, på hvilken man beqvämt kommer ned genom storluckan och der silltunnorna rengöras.

Bland öfrige industriella inrättningar omnämndes för ett par nummer sedan herr Mollén & Co:s olje- och guanofabrik på Grötön, der nya och stora byggnader blifvit uppförda, äfwensom handlande A. Bratts nya bryggeri. Man umgås nu med tankar på att nästa år uppbygga en ångqvarn, en wäl behöflig inrättning på en så pass folkrik plats som Lysekil, hwars behof i detta fall ej kan wara tillgodosedt med en wäderqvarn. – Den för ett par år sedan anlagda Rinkenäs ångsåg har wisat sig wara en god affär. För närwarande står sågen stilla tillfölje af brist på material, som tages uppifrån Dalsland ned genom Munkedalselwfen.

Med nya badanstaltens restaurationsbyggnad hafwa de i sommar förbådade wälbehöfliga förbättringar widtagits. Huru det går med Banswik är ej bekant; ryktet wet att förtälja, att byggnaden skulle rifwas och användas i och för hotellbyggnad. Sådana finnas dock twenne fullt tidsenliga; hotell Bergfalk och Hotell Lysekil förutom restaurationerna.

Oskarsgalan firades här med en animerad bal.

Försök med drifgarnsfiske hafwa under sommaren gjorts af kapten A. Stenström härstädes, som skaffat sig en dubbel uppsättning af omkring 100 fot drifgarn och dermed fiskat stor, wacker sill utefter en stor del af Bohusläns kust. Wisseligen har icke fångsterna warit stora, men han har dock ådagalagt att sill finnes året om på djupet. Utaf hushållningssällskapet har hr. S. fått låna 500 kr wilket dock icke räckt till de stora utgifterna. Kapten Stenström har nu erbjudit sin tienst åt professor Smitt.

Frågan om ny ångbåtsbro har icke synnerligt advanserat sedan den sistlidne sommar [som] omnämndes i tidningen. Det wore önskligt att den snart finge sin lösning, enär de senaste hårda stormarne swårt ramponerat den nuwarande bräckliga träbryggan.

Dynamitförsäljning är handlande August Efraim Lysell betänkt på att öppna och har hans ansökan härom till Konungens Befallningshafvande förordats af kommunalstämman.

Till ombud i Lysekil för Malmö köpmansförening är tullinspektören G.E. Bundsen antagen. Föreningens ombud i Marstrand är herr Axel Egnell och i Fjellbacka konsul M. Backelin.

Annons

Att vår lilla dotter MARTHA 2½ månad gammal, stilla afled härstädes i dag kl. 7 f. m. tillkännagifves endast på detta sätt. Lysekil den 3 December 1880. Julia och Robert Nordvall.

Annons

Till salu. Prima Fyr- & Smideskol finnes till billigt pris hos E. MOLLÉN & Co. Lysekil.

Annons

Robert Nordvall försäljer i parti och minut **Bränvin**: Enkel renadt, tiodubbelt renadt, Pomerans och Kummin. **Cognac**: Mörk och ljus till 3, 4, 5, 6 och 8 kronor kannan, mörk och ljus till 1,25, 1,50, 2 kronor per Butelj, här tappad och till 2½ inkommen på buteljer, dessutom L. Furland & Co på Litt. Buteljer; Martell buteljer, Hennessy buteljer; La Grand Marque på 1/1 och ¼ buteljer., Punsch: flera sorter af egen tillverkning till 75 öre, 1 kr. och 1,25 kr på butelj af särdeles god beskaffenhet i förhållande till priserna.

Vin: flera sorters finare och ordinära på buteljer och kannvis.

Alla varorna äro i godhet och pris jemförliga med de som köpas i Uddevalla och Göteborg.

Lysekil i December 1880. ROBERT NORDVALL.” (BN 1880-12-06/KJ)

Från Lysekil skrives till „Bohuslänningen“:

Det senaste af konsul Sundbergs företag är uppförandet af ett rökeri i stor skala, så vidt vi veta det enda i Sverige af sådant slag och den omfattning som detta artar sig till att blifva. Under avvaktan på ett blivande sillfiske satte han sig i förbindelse med Kieler Rökeribolag, och det är för detta bolags räkning som nu rökeriet blifvit uppfördt efter mönster och ritning från Kiel. Det är en envåningsbyggnad af röd tegelsten, med fyra rökerihärdar, uti hvilka 25 kub.-fot storsill i hvardera kan rökas på dagen. Till rökningmateriel användes uteslutande ek- och bokspån, importerad från Tyskland. Från samma land ha anländt 5,000 kassar af särskild konstruktion och uti hvilka sillen upphänges under rökningen. Efter rökningprocessen nedpackas sillen i små lådor, hvilka, för smakens skull, äro gjorda af poppel. Då sillen bör ätas inom fjorton dagar, kommer hela tillverkningen att sändas på Kiel, hvarifrån varan på grund af Tysklands bekväma postbefordringssätt i hast kan sändas till konsumenter öfver hela landet. Lådorna kunna nemligen sändas på posten och postförskott uppbäras för desamma, hvarigenom såväl konsumenterna kunna requirera huru litet som helst af varan som ock tillverkarna äro fullt tryggade för ekonomisk förlust. På så sätt kan en liflig och hastig omsättning ega rum.

1880-12-07 [Spalt 1]

Från Lysekil skrives till ”Bohuslänningen”:

Det senaste av konsul Sundbergs företag är uppförandet av ett rökeri i stor skala, så vitt vi vet det enda i Sverige av sådant slag och den omfattning som detta artar sig till att bliva. Under avvaktan på ett blivande sillfiske satte han sig i förbindelse med Kieler Röeribolag, och det för detta bolags räkning som nu rökeriet blifvit uppfördt efter mönster och ritning från Kiel.

Det är en envåningsbyggnad av röd tegelsten, med fyra rökerihärdar, uti vilka 25 kubikfot sill i vardera kan rökas på dagen. Till rökningmateriel användes uteslutande ek- och bokspån, importerad från Tyskland. Från samma land har anlänt 5.000 kassar av särskild konstruktion och uti vilka sillen upphängs under rökningen. Efter rökningprocessen nedpackas sillen i små lådor, vilka, för smakens skull, är gjorda av poppel.

Då sillen bör ätas inom 14 dagar, kommer hela tillverkningen att sändas till Kiel, varifrån varan på grund av Tysklands bekväma postbefordringssätt i hast kan sändas till konsumenter över hela landet.

Lådorna kunna nämligen sändas på posten och postförskott uppbäras för desamma, varigenom såväl konsumenterna kunna rekvirera hur litet som helst av varan som och tillverkarna är fullt tryggade för ekonomisk förlust. På så sätt kan en livlig och hastig omsättning äga rum.

(GHT 1880-12-07 via Rustan Gandvik)

Rökeriet är beläget strax utanför köpingen vid vägen till Uddevalla och midt emot Grötön. En särskild stenbrygga leder upp till detsamma från stranden. Med byggnaden är den ännu sålänge egendomliga omständigheten förknippad, att det är det första och enda stenhuset uti Lysekils köping. [På Grötön midt emot är en nyuppförd stenbyggnad.] Huset är 40 fot långt, 32 fot bredt och 16 fot högt.

Rökeriet kommer att skötas af en infödd tysk rökmästare hr Silbergrau, som redan anländt till platsen. Skulle förhoppningarne på ett sillfiske slå felt, kan naturligtvis rökeriet användas för andra fiskslag.

Bland konsul Sundbergs anläggningar intages främsta rummet af hans anjovisfabrik, som torde vara den förnämste både på denna och andra sidan Kölen. Denna anläggning är i sitt slag storartad. 60 personer af båda könen äro sysselsatta vid densamma, och 10,000 kärl tillverkas i veckan af denna läckra vara, för hvilken Ryssland är den förnämsta afsättningsorten. Till fabriken hör egen verkstad (belägen uti en särskild byggnad) för bleckkärlens tillverkning, ävensom särskild snickeriverkstad för lådornas hopfogande och der trenne snickare äro sysselsatta året om. Uti sjelfva fabriken äro fruntimmer sysselsatta med att sortera och uti kryddorna nedlägga skarpsillen i tunnor, der den får stå och „mogna“ under cirka tvenne månaders tid.

1880-12-07 [Spalt 2]

Rökeriet är beläget strax utanför köpingen vid vägen till Uddevalla och mitt

emot Grötön. En särskild stenbrygga leder upp till detsamma från stranden. Med byggnaden är den ännu sålänge egendomliga omständigheten förknippad, att det är det första och enda stenhuset i Lysekils köping, (På Grötön mitt emot är en nyuppförd stenbyggnad.) Huset är 40 fot långt, 32 fot brett och 16 fot högt.

Rökeriet kommer att skötas av en infödd tysk rökmästare, herr Siblergrau, som redan anlant till platsen. Skulle förhoppningarna på ett sillfiske slå fel, kan naturligtvis rökeriet användas för andra fiskslag.

Bland konsul Sundbergs anläggningar intas främsta rummet av hans ansjovisfabrik, som torde vara den förnämsta både på denna och andra sidan Kölen. Denna anläggning är i sitt slag storartad. 60 personer av båda könen är sysselsatta vid densamma och 10.000 kärl tillverkas i veckan av denna läckra vara, för vilken Ryssland är den förnämsta avsättningsorten.

Till fabriken hör egen verkstad (belägen uti en särskild byggnad) för bleckkärlens tillverkning, ävensom särskild snickeriverkstad för lådornas hopfogande och där tre snickare är sysselsatta året om.

Uti själva fabriken är fruntimmer sysselsatta med att sortera och uti kryddorna nedlägga skarpsillen i tunnor, där den får stå och ”mogna” under cirka två månaders tid.

(GHT 1880-12-07 via Rustan Gandvik)

Andra äro upptagna med att uttaga benen på den sill, som så skall behandlas, eller nedlägga den del uti burkarne, hvilka äro pryddigt dekorerade af hrr Meijer et Köster i Göteborg. Hr S. är betänkt på att anlägga eget tryckeri för dekoreringen. — De vid fabriken sysselsatta personerna arbeta på beting och kunna förtjena rätt mycket, såsom bevis hvarpå vi anföra, att flickorna kunna skapa sig en veckopenning af 12 à 13 kr. Från den invid stranden belägna fabriken leda rännor ned i källarevåningen, genom hvilka bortföras allt det afskrap, som uppstår vid behandlingen af den skinn- och benfria sillen och som sedan forslas öfver till den andra sidan yattnet liggande olje- och guanofabriken på Grötö, på det att intet må förfaras utan allt tillgodogöras.

I direkt förbindelse med anjovisfabriken ligger hr Sundbergs nya och väl inrättade salteri, en stor och rymlig byggnad tätt invid stranden.

Bland öfrige industriela inrättningar omnämndes för ett par nummer sedan hrr *Mollén & C:os* olje- och guanofabrik på Grötön, der nya och stora byggnader blifvit uppförda, äfvensom handl. A. Bratts nya bryggeri. Man umgås nu med tankar på att nästa år uppbygga en ångqvarn, en väl behöflig inrättning på en så pass folkrik plats som Lysekil, hvars behof i detta fall ej kan vara tillgodosedt med en väderqvarn.

1880-12-07 [Spalt 3]

Andra är upptagna med att uttaga benen på den sill, som så skall behandlas, eller nedlägga den uti burkarna, vilka är pryddigt dekorerade av herrar Meijer och Köster i Göteborg. Herr Sundberg är betänkt på att anlägga eget tryckeri för dekoreringen.

De vid fabriken sysselsatta personerna arbetar på beting och kunna förtjäna rätt mycket, såsom bevis varpå vi anföra, att flickorna kunna skapa sig en veckopenning av 12 á 13 kronor.

Från den invid stranden belägna fabriken leder rännor ned i källarvåningen,

genom vilka bortförs allt det avskrap, som uppstår vid behandlingen av den skinn- och benfria sillen och som sedan forslas över till den andra sidan vattnet liggande olje- och guanofabriken på Grötö, på det att intet må förfaras utan allt tillgodogöras.

I direkt förbindelse med ansjovisfabriken ligger herr Sundbergs nya och väl inrättade salteri, en stor och rymlig byggnad invid stranden.

Bland övriga industriella inrättningar omnämndes för ett par nummer sedan herr Mollén & Co:s olje och guanofabrik på Grötön, där nya och stora byggnader blivit uppförda, ävensom handlande A. Bratts nya bryggeri. Man umgås nu med tanken på att nästa år uppföra en ångkvarn, en välbehörlig inrättning på en så pass folkrik plats som Lysekil, vars behov i detta fall ej kan vara tillgodosett med en väderkvarn.

(GHT 1880-12-07 via Rustan Gandvik)

- 1880-12-09 Från Lysekil skrifwes den 6 dennes till enskild person här i staden: Kaptenen på förolyckade engelska skon. "Claig Alvah", mr James Milne, hitkom i lördags från Norge jemte fem man af sin besättning, bergade från sitt fartyg af en dansk brigg, som landsatte dem i Laurvig och der han aflemnade sin sjörapport samt gjorde sjöförklaring. En sammanstötning var orsaken till olyckan. Kaptenen har ingen vetskap om hvart de tvenne män (hvaraf den ene var engelsman och den andre norrmän) som bortkommo vid sammanstötningen, tagit vägen, men han förmodar att de bergat sig på det öfverseglade fartyget. Besättningen afsände konsul Mollén i dag med undantag af en man, den kaptenen behåller här. Rapporten till Board of Trade har kapt. Milne afsändt till Laurvig. (BN 1880-12-06/KJ)
- 1880-12-16 Annonc i Bohusläningen
J. BERRMAN försäljer från och med i dag sitt väl sorterade lager af Klädningstyger, med dertill passande Garnertyger, samt Dofflar, Korderojer, Yllewaror, Tricotwaror, passande för Herrar som Damer, Siden-Halsdukar, m.m. m.m. realiseras till nedsatta priser. Lysekil den 6 December 1880. J. BERRMAN. (BN 1880-12-16/KJ)
- 1880-12-16 Lysekil den 13 december 1880
Då, en person åtager sig att beskrifva ett samhälle och till en tidning som är mycket läst af allmänheten, insända sådan beskrifning, bör det vara samma persons skyldighet tänka på att den krets, der den tidning läses för hvilken han är anställd, endast fäster uppmärksamheten vid det som han utförligt beskrifvit och ej kan tänka sig, att sådana saker som han endast helt löst egnar några lätt hänkastade ord, kan vara af något vidare värde; något som möjligen vid läsning af sista numren af tidningen "Bohusläningen" kan vara fallet. – Dervid begär

den person, möjligen ofrivilligt, en orättvisa som bör rättas och det vore hans skyldighet då han åtager sig att redogöra för ett samhälles industriella anläggningar att ej endast hålla sig vid ett sådant, om också det för honom synes vara det enda värddt att omnämna, utan att närmare taga reda på samt personligen taga i skärskådande sådana anläggningar som fullt ut kunna ställas bredvid de största på platsen; härmed menas ”Grötöns Olje- & Guano-Fabriker” i sin nya form, som till största delen blifvit uppförda under sommarens lopp och som hvad nyttan, såväl för samhället, som för största delen af Bohusläns skärgårds befolkning angår, tål vid hvilken jämförelse som helst.

Fabriksanläggningen erbjuder den besökande en vacker anblick af nyuppförda byggnader, fem till antalet, ett stenhus (torkhus), en byggnad 110 fot, en 80 fot, en 40 fot samt ett mindre men prydligt kontorshus.

Då man inträder i torkhuset förvånas man öfver de många olika slag inredningar som der finnes.

Rörledningar för ångans insläppning upptager hela husets golf, såväl längd som bredd; öfver rören är anbragt ett jerngolf hvarpå den fisk utbredes som skall torkas för att sedan malas till guano, längs väggarne finnas för samma ändamål fyra rader hyllor öfver hvarandra gjorda af järntrådsväf, spändt på ramar; för ventilation är anbragdt rör på husets yttersidor; det hela erbjuder en vacker anblick och är mycket dyrbar, endast detta hus med dess inredning kostar 10.000 kr.

I den byggnad som är afsedd för kokning och pressning af lever och fisk, finna vi, utom tvenne pressar som skötas med handkraft, trenne nya, anlända från England, hvilka drifvas med ånga, samt tvenne hydrauliska pressar hvartill särskilda pumpar nyttjas. Dessutom finnes här 3:ne inmurade, mycket stora kopparkittlar samt 2:ne större jernbehållare och i ett mindre rum, afsedt för oljans afkylning, hyllor fullsatta med zinklådor hvari oljan uppsättes.

I den byggnad som är 110 fot lång, är anbragdt 2:ne benqvarnar, en större på nedra botten och en mindre på öfre, den sistnämnde, af ”Carters” Patent N:o 2 som är mycket dyrbar.

Alla fabriksens olika afdelningar drifvas af 2:ne ångmaskiner: en af 50 hästars kraft och en 5 d:o.

Vid besöket fanns ett betydligt lager af råämnen såsom kreatursben, nära 2.000 **centner**, en mängd fiskben, d:o hufvuden och annat fiskafskräde samt 3 á 400 tunnor lefver. Hvarje dag kommer fiskbåtar för att till fabriken aflemna den sill

som ej kan afyttras på annat håll, en betydlig vinst för skärgårdsbon som i annat fall ibland gjorde stora förluster.

Mest liflig är dock den tid på året då storsjöfiskarne, från alla i skärgården liggande fisklägen, aflemnar den lefver som vår- och sommarfisket afkastat och det är icke sällsynt att se båtar som för hvart af dessa årstiders fiske kan bringa upp 11 à 1200 kannor lefver. Mycket lif råder då på Grötön, då det allt som oftast händer att 4, 5 à 6 båtar, med 10 á 12 mans besättning hvardera, anlända på samma gång, för att aflemna lefver.

Grötöns olje guanofabriker ha till disponent och ägare konsul Benjamin Emilius Mollén, som är allmänt aktad för sin redbarhet och bland skärgårdens befolkning eger stort förtroende, är hufvudredare för en mängd fartyg och är i förhållande till sin ungdom ovanligt mycket anlitad för allvarsamma göromål.

Fabrikens verkställande ingenjör är en ung energisk engelsman m:r E. Lord och för alla maskiners uppsättande, rörledningars läggande med mera har anlitats en engelsk ingenjör m:r Johnsson.

Anläggningskostnaderna belöpa sig till nära 70.000 kronor och önskas detta nyttiga företag all framgång, då det fordrar mycken energi och många uppoffringar.

På Grötön finnes äfven ett mindre konsul Mollén tillhörande skeppsvarf, hvarest en byggmästare och ett tjugotal skickliga timmermän dagligen sysselsättes.

Under året har der ej så få arbeten blifvit utförda och skall 2:ne nya storsjöfiskebåtar byggas och levereras färdiga nästkommande sommar.

Skeppsredare Mauritz Leonard Stranne på Fågelvik har till handlande Anders Gustaf Bergfalk för 7 tusen kronor sålt sitt i Lysekil nyligen inköpta och näst intill den sistnämndes hotell belägna hus.

Skärgårdsbo

Annons

Fartyg till salu. I godt stånd varande Cravell-Galeasen "Mina" liggande upplagd i Lysekil, lastande 36 Pet. Standard trävirke eller 93 Tons tunga varor, 8½ fot djupgående på last, är till salu antingen till hälften med skepparerättighet eller ock hela fartyget, hvilket finnes att bese i Lysekil, der öfriga upplysningar äfven lemnas af B.E. MOLLÉN & Co.

Annons

- JULEXPOSITION af Guld- Silfver & Nysilfver-Arbeten, justerade Silfver-Fickur, Galanterivaror, Väggar, Symaskiner, äkta Porslin, Gummigaloscher, Bottiner, Hattar & Mössor, Handskar & Vantar, fina Parfymer & Tvålar, Julgranskonfekt m.m. hos ANDERS GUSTAF BERGFALK, Lysekil. (BN 1880-12-16/KJ)
- 1880-12-20 Rökeriet på Lysekil är nu i full verksamhet. Wi hafwa fått oss prof på den rökta fisken tillsändt och kunna försäkra att den werkliken är delikat, just lagom rökt som den är. Också är det en fackman som förestår inrättningen. (BN 1880-12-20/KJ)
- 1880-12-.. I december 1880 skriver kommunalnämnden till kommunalstämman och meddelar att ”köpingens fattige och husvilla personer i betänklig grad ökats, så att det lilla fattighus som finnes och de andelar i 2 st. mindre boningshus köpingen äger, icke rymmer mer än ¼ af dessa, i nöd stadda personer” och då dessutom inga bostäder nu finnes att få hyra, utan mot oskäligt hög ersättning, hemställer kommunalnämnden ”att stämman ville besluta om uppförandet af ett större så kallat Fattighus, om minst åtta bostadslägenheter å den plats inom köpingen, hvarest denna byggnad fördelaktigast och med minsta kostnad kan uppföras. (Granqvist, Ur Lysekils köpings historia)
- 1880-12-28 På kommunalstämman sker val till kommunalnämnd varvid samtliga omväljs. Nämnden består av handlare Fredrik Leonard Carlsson, ordförande, konsul Benjamin Emilius Mollén, vice ordförande, bagare Sven Åkerman, lots Emilius Hörman, handlare August Efraim Lysell och bleckslagare Sven Leonard Kjellberg.
- På stämman aktualiseras frågan om uppförandet av ett fattighus i köpingen. Kommunalnämnden har i en skrivelse till kommunen påtalat det ansträngda läget för "dessa, i nöd stadda personer". Kommunen äger Kulthuset och har andelar i två mindre bostadshus. En kommitté tillsätts att utreda frågan. (PK, 1880) [Anm: Kulthuset har dagens adress Bansviksgatan 12A.]
- 1881 cirka Lysekils kommun anställer sin andra poliskonstapel, Johan Severin Vinberg.
- 1881-1908 På Hushållningssällskapets uppdrag dokumenterar den danske arkeologen Carl Emil Lauritz Baltzer hållristningar i Bohuslän. Arbetet publiceras 1911.
- 1881-1916 Ångbåts AB Bohuslänska Kusten trafikerar med ångaren UDDEVALLA (II) under olika perioder linjerna Göteborg-Strömstad-Norge samt Göteborg-Uddevalla. (Rydstrand, Stångenäs, del II, sid 73) (AL, Posthistoria)
- 1881 August Hugo Malm, född 1844-12-01 i Kristianstad, utses till intendent vid Göteborgs och Bohusläns havsfiske. (SBL, Band 24)

- 1881 Marstrands Nya Ångfartygs AB köper Ångbåts AB Inland i Kungälv. (AL, Posthistoria)
- 1884 Marstrands Nya Ångbåts AB låter Lindholmens Varv i Göteborg bygga ångfartyget S:T ERIK, som sedan trafikerar Göteborg - Marstrand - Stenungsund - Nösund - Mollösund. (Svensk Sjöfarts Tidning 1952, sid 297) (marstrandsbolaget.hagmanstorp.com)
- 1881 Hushållningssällskapet i Göteborgs och Bohus län bekostar en resa för fyra grundsfiskare till Grimsby för att de skall fiska med engelsmän. (Sven Gullman, Det bohuslänska långafisket vid Shetlandsöarna. Del II. LP 2011-01-13.)
- 1881 Firma J.E. Lindbom AB startas av skeppare och segelmakare Johannes Lindbom. Verksamheten omfattar utrustning till frakt- och fiskefartyg. (Lüsch, Lysekils Historia, sid 83) (Knuth Hansson, sid 42) (LP 2006-03-16)
- Johannes Lindbom har nätfabrik på Stora Skeppsholmen. På fabriken finns det arbete att få på hel- och deltid. Innan det finns reguljär trafik mellan Skaftö och Lysekil kan arbetarna bo på Skeppsholmen under arbetsveckan. Det är också möjligt att arbeta på beting i hemmet. Detta gäller särskilt kvinnorna. (IW, sid 74)
- 1881 På kyrkostämman framförs idén om att bygga ny kyrka i Lysekil.
- 1881-01-04 ”Lysekil den 4 jan 1881
Då Edra tidningskorrespondenter här på platsen i så superlativa loford yttra sig om enskilda personers inom köpingen företag, torde det äfven wara på sin plats att desamma nämnt något om köpingens allmänna angelägenheter, t. ex. om den nu återigen hopplappade ångbåtsbryggan, om hwilken jag för någon tid sedan hörde en af de styrande yttra: ”Nu är den i trafikabelt skick”. Mången skulle likwäl wilja instämman en brefskrifware härifrån i den frågan: ”När skall en för köpingen så nödwändig ändamålsenlig ångbåtsbrygga uppföras?” Att vidare Spillrorna af den fallna storbeten torde wara mindre wanligt; dock de styrande tycka wäl som så; ”Hwad skall man göra, det är wäl bättre, att ha en lappad brygga, än ingen alls”. Men wi ha äfwen en annan brygga som tillfölje af sitt läge icke bör förglömmas, ty alldenstund erfarenheten wisat att allt underlättande af kommunikation och samfärdsel är nyttig och för ett samhälles framåtående i högsta grad nödwändig, och då trafiken mellan köpingen och såwäl Bokenäs och angränsande socknar som hela skärgården i betydlig mån under senare åren ökats, så kan det icke annat äro på det högsta förwåna flertalet af de köpingsboar, som icke är nog lyckligt lottade ha sina magasin wid den nuwarande ångbåtsbron, att köpingens ”stödjepelare” afböjde det af egare till den så kallade Andersonska bryggan

gjorda anbudet, att nämnde brygga skulle utan ersättning få af köpingen öfwertagas endast med skyldighet för köpingen att förbättra och widmakthålla bryggan äfwensom vägen till densamma. Hwarje rättänkade menniska torde lätt kunna inse att det är af stor wigt för såwäl köpingens innevånare som de trafikerande att nämnde brygga af köpingen öfwertagas och förbättras på så sätt, att densamma förlänges till det nu utanför bryggan befintliga stenkaret, hwilken utsträckning bör med högst obetydlig kostnad kunna åstadkommas, i thy att där de för bryggans utsträckning nödiga stenkaren böra läggas, finnes bergbotten och endast cirka 6 fots watten, men utanför det nu, utan samband med bryggan i sitt nuwarande skick, stående stenkaret ett tillräckligt djup för att fartyg af nästan hwad storlek som helst skulle kunna lägga till, lossa och lasta.

Förbättringen skulle bereda de sjöfarande, som besöka köpingen wid omskrifna brygga ware sig med större eller mindre farkoster, obeskrifligt stora fördelar och en tryggad hamn, hwilket nu icke är händelsen. Någon förlust genom detta allmänt nyttiga företag bör icke kunna drabba köpingen, ty utom de indirekta fördelarne, förbättringen komme att medföra, blifwer en efter omständigheterna lämpad billig bryggafgift en inkomst som, om den rätt handhafwes, owillkorligen bör fullt betäcka både förbättringen och underhållskostnaden.

En krönikör härifrån ordar mycket om slask, slaskbrunnar och slaskwatten, men hwarföre icke ”snärta” till wederbörande, hwilka i detta som i så många andra fall blunda för köpingens gemensamma behof? Köpingen Lysekil är af naturen förlänad med rik färskwattentillgång i händelse köpingsboarne deraf wilja göra sig gagn ty i de ofwanför köpingen befintliga så kallade ”Smensdammar” är ypperlig tillgång på användbart watten endast en rörledning nedlägges från nämnde dammar till en med filtrering försedd reservoir i närheten af torget. Detta skulle mycket lätt och med högst obetydlig kostnad kunna åstadkommas endast det inom köpingen finnes endräkt, men då nya köpingsboarne, i frågor som röra köpingens framåtgående, säga ja, säga gamla köpingsboarne alltid nej, och dermed låta sig nya köpingsboarne nöja, ty de flesta bry sig ganska lite om de kommunala angelägenheterna såwida desamma icke stå sig i samband med deras egna intressen. Undantag finnes dock. Herr F. S. glömmar aldrig sin skyldighet som kommunalman, oaktadt hans tid är strängt upptagen af sin widt utgrenade affärsverksamhet. Äfwen herr O. L. är berömwärd för sin osparda möda och det deltagande han oaktadt sin knappa tid wisar för kommunens angelägenheter. Hade köpingen många sådana kommunalmän skulle flera nyttiga företag kunna inom köpingen åwägbringas som nu måste ligga nere tills lägligare tid. Jag will härmed icke ha sagt att det ej inom köpingen finnes flera aktade personer, som arbeta för det

allmännas bästa, men de nämnda har fäst min med mera fleres innerliga uppmärksamhet.

x.

Vid kommunalstämma i Lysekil den 28 sistlidne December förkastades väckt förslag om antagande af kommunalfullmäktige.

Vid kyrkostämma har det kloka beslut fattats, att alla bänkplatser i derwarande kyrka skola från och med detta års ingång wara fria.

Som kyrkans utrymme är litet i förhållande till folkmängden, så war detta beslut för de fattigaste välkommet.

Telegrafén. Med anledning deraf, att ordinarie föreståndaren för Lysekils station är af sjukdom fortfarande förhindrad att sin tjenst förrätta, har assistenten wid Göteborgs station J.L. Westerstål förordnats att från och med början af inestående år till vidare bestrida förutnämnda stationsföreståndarebefattning.” (BN 1881-01-05/KJ)

- 1881-01-05 Från Fiskebäckskil – Här hemmavarande barkskeppet BOHUSLÄN, kapten Ossian Jonsson, på resa från Memel till Newcastle med last av trä, inkom i härvarande hamn den 20 december, därtill nödsakad av befälhavarens sjukdom. Kapten Hilmer Andersson från Lysekil är av rederiet utsedd till ny befälhavare. (BN, SH#67, sid 34)
- 1881-01-13 Annonc.
”En sons lyckliga födelse i dag kl. 2 f. m. ha vi härmed gläjen för släkt och vänner tillkännagifva. Lysekil den 5 januari 1881. Maria och August Lysell.” (BN 1881-01-13/KJ)
- 1881-01-13 ”Lysekils Tullkammars berättelse om ortens handel , näringar samt tulluppbörd och tullbevakning år 1880.
Köpingens folkmängd uppgår nu till omkring 1.700 personer, inflyttningar ske fortfarande och nya hus uppföras.
Handelsrörelsen är liflig och 20 öppna salubodar finnas – allt för många för att alla skola hafva någon betydlig rörelse.
Annan handel drifwes och inom köpingen, såsom uppköp af spannmål, timmer, plankor, bräder, tegel och mursten samt allehanda landtmannaprodukter.
En betydande rörelse drifwes äfwen genom uppköp af skarpsill och dess förädling till anjowis, som sedan i stor mängd afsättes förnämligast till Ryssland, Tyskland, Frankrike och Danmark och är för öfrigt begärlig inom hela Sverige. Många af innewånarnes minderårige hafwa af denna fabriksrörelse god förtjenst.

Något storsjöfiske idkas ej af köpingens innevånare och ej heller annat fiske än för husbehof af äldre personer.

Något hummerfiske idkas dock till omkring 1.000 kr:s värde.

Saltad och torkad fisk uppköpes i ej obetydlig mängd och afsättes till större delen uppåt öfra Sverige.

En fabrik för oljepressning af fisklefwer och fiskafskräden har under året anlagts inom köpingen på ön Grötö och wid samma fabrik beredes äfwen fiskguano. Man tror att den skall bära sig.

En del af köpingen innevånare har under året lagt sig till 3:ne större fiskwadar, för att wara beredde emottaga storsillen.

Ett rökhus af sten har under året blifwit uppfört för rökning af sill och har derunder hösten rökats ej obetydligt med sill, som afsändes till Kiel och derifrån vidare afsättes i Tyskland.

En hel mängd storsill har under hösten fångats i norra skärgården och deraf är inom köpingen uppköpt en stor del dels till insaltning och dels till rökning.

Twenne garwerier och ett färgeri finnas inom köpingen. Handwerkare finnas och af flerahanda slag, såsom: skräddare, skomakare, snickare, koppar- och bleckslagare, urmakare och smeder m. fl. och alla af dem som äro ordentliga, berga sig wäl.

En ångsåg finnes äfwen inom köpingen.

Stenhuggerier finnas på flera ställen i omnejden såsom vid Malmön, Hunnebostrand, Walbodalen, Brofjorden, Tången och Wägga.

Wid Malmön finnes äfwen en slipnings- och poleringsinrättning som drifwes med ånga och derifrån utskeppas många wackra och dyrbara stenarbeten.

En större badinrättning finnes inom köpingen, hwilken årligen förbättras och har den under året warit besökt af 1.800 badgäster.

Den medför god inkomst för många af köpingens innewånare och har mycket bidragit till köpingens framåtskridande.

Köpingens innewånare idka ock fraktfart med egna 28 ft. fartyg om 5.300 tons dräktighet och dels såsom skeppare, styrmän och besättningsmanskaf på fartyg på andra orter.

Kringliggande skärgårdsbefolkning inom 3 mils afstånd i yttre skärgården ega äfwen en hel mängd egna fartyg, säkerligen 120 stycken, hwarmed idkas fraktfart på utrikes orter. Under årets lopp hafwa fraktförtjensterna warit mindre goda för de flesta.

Inrikes-trafiken

Större delen af inrikestrafiken bedrifwes med ångfartyg, deraf 8 st. under året gjort reguliera turer emellan Göteborg och Strömstad samt Uddewalla och Lysekil och har köpingen under större delen af året waritbesökt af dessa fartyg 30 gånger i weckan och hafwa de, såsom förpassningsfria hitfört och härifrån affört de flesta handelswaror.

Till köpingen hafwa under året ankommit 142 fartyg och båtar om 3.168 tons dräktighet försedde dels med årspass och dels med förpassning, de flesta från Göteborg.

Från köpingen gafwa afgått 201 fartyg och båtar om 8.407 tons dräktighet försedde dels med årspass och dels med förpassning.

De ankomne hafwa hitfördt hwarjehanda handelswaror och landtmanprodukter och de afgångne hafwa härifrån affördt dylika waror. En större del af tillförseln har äfwen bedrifwits med båtar utan årspass eller förpassning under 10 tons.

Utrikes-trafiken

År 1880 hafwa wid Lysekils tullkammare inklererats 176 fartyg om 12.452,73 tons dräktighet, som inkommit från nedannämnde orter, nämligen:

6 svenska i barlast	fr. Norge	om	337,44	tons
31	fr. Danmark		2.500,38	
4	fr. England		839,43	
10	fr. Tyskland		1.092,80	
7	fr. Frankrike		1.724,67	
4	fr. Holland		768,27	
4	fr. Belgien		734,98	
76 svenska fr. Norge			1.790,20	

med följande waror, nemligen:

25.872,6 kubikfot sill,
5.055 kubikfot wed,
5.877 kubikfot bräder och brädstuppar
11 ft. båtar värde 400 kronor,
1.200 skålpund Krut,
900 kubikfot potatis,
700 ctr. Lerkärl,
8 ctr. Porslin,
3.500 skålpund tjära,
18.000 ft. mursten,
1.500 ft. taktegel,
770 ctr. Ben,
24 ctr. 60 skålpund torr fisk,
4 colly brukade kläder.

6 svenska från Danmark om 107,94 med följande waror nemligen:

422 ctr, 40 skålpund hwetmjöl,
372 ctr. Rågmjöl,
130 ctr. Hwitkål.

6 svenska från England om 1.117,51 med 53.384 kubikfot stenkol.

12 tyska	fr. Tyskland	i barlast om	761,82 tons
4 danska	fr. Danmark		331,01
1 holländare	fr. Holland		121,21
1 norsk	fr. Frankrike		102,28
4 norska	fr Norge		122,84

Med 4.744 kubikfot sill och 48 kubikfot sparrar.

176 12.452,73

År 1880 hafwa från Lysekils tullkammare utklarersats följande 242 fartyg om 8.466,44 tons dräktighet tillhörande nedanstående nartioner, nemligen:

73 svenska i barlast	till Norge om	1.627,33 tons
1 danskt	till Danmark	11,06
54 svenska	till Norge	599,25

Medförande följande waror, nemligen;

2.950 kubikfot potatis,
4 ctr. Hwitkål,
8 ctr. Kålrötter,
2 ctr. Salt fisk,
10 ctr. Färsk sill,
25 ctr. Salt makrill,
5 ctr. Färsk makrill,
176 ctr. Salt makrillrom,
120 skålpund smör,
1.160 tjog ägg,
1.471 lefwande swin,
10 lefwande får,
1 lefwande nötkreatur,
10 ctr. Hwetemjöl,
3 fot anjowis,
4 ctr. 55 skålpund kummin,
29 skålpund war,
876 ctr. Buteljer värde, 4.964 kr,
Möbler värde 750 kr,
55 ctr. Stål,
33 ctr. Stångjern,
100 ctr. Spikjern,
100 ft. tomma tunnor, och till utförsel:
125 fat fotogen wägande 8.450 skålpund,

15 kannor bränwin,
20 skålpund foder och
20 skålpund kaffe.

55 svenska till Danmark om 1.778,92 tons
Med 775 kubikfot färsk sill och arbetad sten värd 37.380 kr.

7 svenska till England 869,00
Med 85.871 kubikfot hafre,
4.800 kubikfot bönor.

1 svenskt till Frankrike om 140,40
Med 14.780 kubikfot hafre,

17 svenska till Tyskland om 1.203,26
Med arbetad sten värd 21.500 kr.

17 tyska till Tyskland om 1.051,42
Med 2.165 kubikfot färska sill,
83 ctr. Rökt sill,
Arbetad sten värd 17.000 kronor.

1 danskt till Danmark om 42,71
Med arbetad sten värd 800 kronor.

7 danska till Tyskland om 392,42
Med arbetad sten värd 4.300 kronor,

3 danska till England om 258,78
Med 21.719 kubikfot hafre.

1 holländskt till Holland om 121,21
Med 9.075 kubikfot bräder, plankor och bjelkar.

1 norskt till Danmark om 29,43
Med 1.250 kubikfot bräder.

2 norska till Norge om 57,92
Med 10 ctr. Lerkärl
60 skålpund såpa och en stålrigg värd 40 kronor.

1 norskt till Frankrike om 102,28
Med 9.900 kubikfot hafre.

1 norskt till England om 181,05
Med 9.600 kubikfot hafre.

242 8.466,44

Införseln af waror till utförseln af waror från Lysekil, har således 1880 varit, som här förut omnämndt är.

17 fartyg hafwa inkommit och passerat inlopps- tullkammaren samt efter erhållen visitation inklarerat i Uddevalla.

13 fartyg, som utklarerat i Uddevalla hafwa utpasserat dena väg till sjöss.

8 st. winddrifware, tillhörande olika nationer hafwa hit inkommit som winddrifware och blifwit visiterade.

Likaså har en del storsjöfiskbåtar, som under sina fiskresor nödgats anlöpa Norge för owäder, anlupit denna hamn wid återkomsten och blifwit afvisiterade.

Strandningar

Den 3 mars inbergades af fiskare från Kornö norska briggen ”Wandringsmannen”, öfwerigwen af besättningen, som dock sedan tillrättakom; fartyget såldt som wrak.

Den 12 september inkom briggen ”Carola”, kapten H. Andersson, i sjöskadat tillstånd med trälaster; fartyget blev fondemerat och lasten utskedd med annat fartyg.

Den 28 november inbogsrade fiskare från Smögen engelska briggen ”Craig Alwah”, öfwerigfwen af besättningen, lastad med kol. Besättningen sedan tillrättakommen och fartyget repareras för att fortsätta resan.

Den 9 december strandade å Sotefjorden på (Makteskär) norska skeppet ”Marie Louise”, barlastad, hela besättningen bergad.

Tulluppbörd

Wid Lysekils tullkammare har under året uppburits följande medel, nämligen;
Af 176 inkl. fartyg lastp:ar 531,82,
Af 242 utkl. fartyg lastp:ar 386,67 = 918,19

Af de inkl. fyr och båtafg. 1.628,03

Af de utkl.	985,06
Summa uppbörd	3.531,28.

För sjömanshuset i Uddevalla har wid afmönstringar af skeppare, styrmän och besättningsmanskap uppburits i hyresafgifter kronor 1.388:56.

Bewakningspersonalen wid Lysekils tullkammare utgöres af en waktmästare och 3:ne roddare som wäl för närwarande kan anses tillräckligt.

Kustbewakningen inom Uddewalla tullkammarefördelning utgöres af en kustsergeant, 3:ne kustwakter och 12 kustroddare och den bör wäl ej kunna minskas för närwarande, och den är ändamålsenligt posterad.
Lysekils Tull-Inspektion den 7 januari 1881 (Efter BTU).” (BN 1881-01-13/KJ)

- 1881-01-17 Annons
”**Ny läderhandel i Lysekil.** Allt hvad till en wäl ordnad Läderhandel hörer rekommenderas af ubdertecknad. Skodon finnes alltid på lager och efter beställning allt till ytterst billiga priser hos O. A. OLSSON skomakare i Lysekil, Gamla Strandgatan N:o 58.” (BN 1881-01-17/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 13.]
- 1881-01-17 Annons
”**Utbjudes hyra.** Lägenhet att hyra i köpingen Lysekil. Vid Kungsgatan midt emot parken är en upparbetad Restaurationslokal ledig från den 1:ste nästa juni, bestående af 6 höga glada rum och kök i undra våningen samt källarewäning bestående af 3:ne rum och kök, båda lägenheterna är äfven passande för handel. Den som önskar närmare beskrifning öfwer lokalen och vilkoren hänvänder sig skriftligen eller muntligen till egaren. GUSTAF LYCKE adress Lysekil.” (BN 1881-01-17/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 41.]
- 1881-01-24 Kommunalstämman väljer kommunens första Hälsovårdsnämnd.
- 1881-02-03 ”**Telegramwexlingen** wid Lysekils telegrafstation utgjordes 1880 af 4.123 afgangna och 3.944 ankomna taxerade telegram eller tillsammans 8.067 stycken, hwartill kommer 189 i tjensteärenden wexlade telegram. Af hela taxerade telegramantalet woro 758 afgangna till och 1.107 från utlandet.
Wid stationen uppburet porto har uppgått till kronor 7.133:58. Wid jämförelse af portointäkten för de olika månaderna wisar maj sämsta resultatet kronor 358:22 samt augusti det bästa kronor 1.027:45 och dernest med kronor 895:47. Jemförd med 1879 års portintäkt som uppgick till kronor 5.275:20 företer den för 1880 en förhöjning af ej mindre än 35,5 %.

Poststatistik från Lysekil för året 1880.

Utgående försändelser: 2.963 rekommenderade bref, 441 assurerade bref med angifwet innehåll kronor 409.504.

452 postanwisningar å tillsammans 13.428 kronor 66 öre, 17

postförskotts försändelser å tillsammans 172 kronor 23 öre.

337 wanliga paket, 74 assurerade med angifwet innehåll af 584.678 kronor 6 öre.

Inbetalade postförskottsbelopp 596 kronor 97 öre. Utbetalade dito 166 kronor 35 öre. Uppbörd 9.446 kronor 10 öre.

Annonser

Genom friwillig auktion, som förrättas i Lysekil onsdagen de 16 februari kl. 10 f. m. låter kapten Anders Stenström, tillfölje af afflyttning från orten, till den högstbjudande försälja all i boet efter sin aflidna hustru befintliga egendom, bestående af; husen n:o 12 och 13, belägna wid Landsvägsgatan i Lysekil. Det förra indelt i 3 rum och kök, samt det senare med 2 rum och kök, jemte rymligt magasin eller salteri, nära intill sjöstranden. Denna lägenhet är särdeles passande för handel och sillsalteri. Rymlig gård, inhägnad med staket och hagtornshäck, äfwensom planterad med fruktträn och buskar; och jemwäl den wälwärdade löseegendomen af hwarjehanda, som till ett bättre bo hörer, så och den aflidna fruns värdefulla gångkläder och guldnipper. En jakt mätande 14 tons. En god dykeriapparat som och ett parti wäl saltad stor sill inlagd i halftunnor, samt större och mindre saltkar.

Husen försäljas kl. 12 å dagen och hwead som ej på dagen medhinnas försäljes påföljande dag.

Med betalningsanstånd för kände och wederhäftlige inropare till den 1 påföljande sept.

Lysekil & Skal den 31 januari 1881, efter anmodan Gust. Andersson." (BN 1881-02-03/KJ) [Anm: Dagens adress är Landsvägsgatan 12.]

1881-02-14 "Från Lysekil skrifwes till oss igår: Bore är fortfarande ganska bister, termometern wisar ibland t. o. m. 16 à 18 grader kallt. Snö ha wi tillräckligt, men tillfölje af de senare dagarnes blåst har den förts i högar, hvilket till någon del förswårar trafiken å vägarne, men utom denna lilla olägenhet är det, som man säger, ett klingande före. I dag är det lugnt och det wackraste winterwäder man kan önska sig. Ångbåtarne "Urd" och "Linne" qvarligga härstädes ännu med sina respektive befälhafware ombord, de senare troligen belåtna att hafwa före islägget inkommit i säker hamn, alldenstund is hindrar framkomsten till destinationsorterna." (BN 1881-02-14/KJ)

1881-02-21 Annonser.

"**Genom offentlig**, friwillig auktion, som förrättas i Lysekil på stället, försäljes kl. 12 på dagen lördagen den 26 dennes A. R. Wallins sterbhus egande

twåwånings bostadshus, beläget wid torget och inredt med 5 rum och kök i hwardera wåningen. Huset med dertill hörande uthus kan beses alla dagar före auktionen. Lysekil den 17 februari 1881. Efter anmodan G. E. Bundsen.

Ett utmärkt godt **Ställ segel** till en jakt, inalles fem med stormklyvare, storseglet vid masten 24 fot, säljes billigt af undertecknad samt en spira om 40 fot, 7 $\frac{3}{4}$ t. eller 45 fot 6 tums topp. Lysekil den 18 februari 1881. GUSTAF OLSSON, Nr 1 Qvarngränd.

Lönande affär. Ett fördelaktigt Färgeri uti en större köping, ensamt på platsen, nu ledigt att få öfwertagas tillfölje af affärsförändring.

Färgeriet har drifvits i 17 år och gifvit egaren god behållning; detsamma kan dertill gemensamt drifvas med en fördelaktig och vinstgifvande tvättinrättning. Byggnaden består af Färgeri, Pressrum, Torkwind, 9 Boningsrum, kök och källare samt en större Trädgård.

Hugade spekulanter vände sig till Bohusläningens annonskontor, Uddevalla med förseglad biljett märkt "Lönande affär." (BN 1881-02-21/KJ)

- 1881-03-11 Konsul Benjamin Emilius Mollén köper Grötö av jordägarna för 3.000 kronor. [Anm: Jämför KH, sid 69.]
- 1881-03-21 "Hemgång. Stenhuggare hafwa alltid gjort sig kända som orosstiftare i Lysekil och trakten deromkring. Så blefwo i förra weckan två stenhuggare häktade för att de gjort hemgång hos en bonde i Lyse socken. De äro för rannsaking afförda till Uddevalla." (BN 1881-03-21/KJ)
- 1881-03-24 "**Från Lysekil** skrifwes den 21 mars till G.P. och S.T. sedan i fredags och lördags sydwestliga stormar och blidwäder sönderbrutit isen utanför skären, ha gårdagens och nattens ostliga windar drifwit isen från land, så att wi ej se någon is till sjöss och hafwa öppet watten intill Stångehufwud, Lysekils norra hamn. På hela Malmöfjorden är äfwen klart watten. Inre fjordarne äro dock ännu starka att både gå och köra. Sistlidne natt war 8 graders köld." (BN 1881-03-24/KJ)
- 1881-03-24 "**Från Lysekil** skrifwes till oss den 24 mars. Efter ett par dagars töwäder ha wi under weckans lopp haft det mest angenäma wårwäder. Temperaturen har dock under nätterna nedgått till ända 7 grader, men wi hyste det oaktadt den glada förhoppningen att wåren war kommen. Emellertid ha wi idag blifwit bragte å andra tankar, ithy att åter inträdt en äkta nordisk winter med tjock snömättad luft, yrwäder och storm, ja ett riktigt wargawäder. Isen ligger fortfarande stark nog att hindra ångbåtskommunikationen, hwilket ganska menligt inwerkar på det allmänna affärslifwet härstädes och när Ran kommer att fullständigt afskala sina bojor är owisst; dock är säkert, att i år

kommer icke ”mars med sitt skägg att locka barnen utom vägg”.” (BN 1881-03-28/KJ)

1881-03-28 På kommunalstämman framläggs förslag till uppförande av fattighus i Kvarngränd. Byggnaden skall vara 15x10 meter och byggkostnaden beräknas till 5.130 kronor. Frågan bordläggs till stämman i december.

1881-04-.. Annonser.

”**Ny firma i Lysekil.** Undertecknad får härmed tillkännagifva att jag till Herr Johan August Mellander i Uddevalla öfverlemnade den färgerirörelse, jag härstädes drifvit sedan år 1862, och passar jag tillfället att aflägga min stora tacksamhet, för de mångfaldiga bevis på förtroende jag rönt från allmänhetens sida, anhållande vördsamt att samma förtroende måtte öfverflyttas på min efterträdare. Lysekil den 26 mars 1881, Anders Gustaf Bergfalk.

I enlighet med ofvanstående får jag härmed tillkännagifva det jag öfvertagit herr Anders Gustaf Bergfalks färgeriaffär i Lysekil, och kommer jag att drifva färgeriyrket både i Lysekil och Uddevalla, rekommenderande mig till utförande af ett omsorgsfullt och godt arbete af allt hvad till yrket hör, såsom all slags färgning, pressning, tryckning, **doffel**- och klädesberedning af hel- och halfylle, vadmal, tvättning och rengörning af mans- och fruntimmerkläder, siden m.m. Ull emottages till spinning jemte tillverkning af schalar och filter. Särskilt får jag fästa allmänhetens uppmärksamhet på att numera endast utmärkt goda vadmalsberedningar hos mig utföres; allt till billiga priser. Det färggods som lemnas och utlöses i Lysekil emottages fortfarande i handlare Anders Gustaf Bergfalks lokal. Uddevalla & Lysekil, J.A. Mellander.” (BN 1881-04-04/KJ) [Anm: Johan August Mellander, född 1851 i Bollebygd, bor 1880 i 4 Förhörs Roten, Uddevalla. (SB1880)]

1881-04-.. ”**Lysekils badanstalt.** Enligt hvad B.L. sport, har professorn, d:r Ulrich, den allmänt kände och värderade idkaren af svensk gymnastik, för afsikt att äfven under innevarande badsejour nedslå sina bopålar i Lysekil, för att der praktisera i sjukgymnastik.”

Annonser.

”**LION Fire Insurance Company Limited**, 5 Lothbury, London, Brandförsäkringsbolag (Grundfond: kronor 18.000.000) meddelar försäkringar mot brandskada å all slags egendom på billiga och fördelaktiga villkor. Skadeersättningar uppgöras här efter Svensk lag fort och liberalt genom V.E. Mollén, agent i Lysekil.

Till salu. Undertecknad rekommenderar sitt **Bageri och Conditori** i Lysekil, G. Johansson

Lysekil, Dofflar, Korderojer, Kläden, Blekt, Oblekt, Callico med flera Bomullsväfnader säljes billigt hos **J. O. WALLENTIN**

Lysekil. Prima välskött Bohus-sill, Prima Norsk Bressling hos **J. O. WALLENTIN**

På våren inkommer ett sorteradt lager af hattar, plymer, blommor och band hos **ELSIE ADLER**, Lysekil

2:e i yrket kunniga garfveriarbetare erhålla varaktig kondition hos undertecknad. Lysekil i Mars 1881. **MARTIN CARLSSON.**" (BN 1881-04-04/KJ)

1881-04-11 Annonser.
"LYSEKILS SKJUTSBOLAG rekommenderar sig i ärade resandes hågkomst, för beqväm skjuts såväl med segelbåtar som åkdon, till de närmast i orten närbelägna skjutsanstalter, mot billig avgift, då anmälan göres å Hotel Bergfalk, Lysekil.
Skjuts öfver Oxevik, direkt till Uddevalla är rangerad med största skyndsamhet, då anmälan göres om båtskjuts på ofvannämnda hotell." (BN 1881-04-11/KJ)

1881-04-25 Annonser.
"Dynamit försäljes från mitt härvarande upplag, hvarje Måndag och Torsdag. **AUGUST LYSELL** i Lysekil

Hus i Lysekil till salu. Ett omsorgsfullt uppfört boningshus, innehållande 3 rum och kök, 2:ne källare samt inredd vind, i godt skick. Belägenheten är särdeles vacker, nära hafsstranden, med utsikt öfver Gullmarsfjorden. Får genast tillträdas. Pris 1.800 kronor. Närmare underrättelse meddelar tullinspektorn **G.E. BUNDSSEN** i Lysekil eller kammarherren **J.G.W. BELFRAGE** i Stockholm." (BN 1881-04-25/KJ) [Anm: Aktuarie, Registrator Johan Gustaf Wilhelm Belfrage, född 1827 i Tanum, bor år 1880 i Riddaren n:o 18, Hedvig Eleonora församling, Rote 9, Stockholms stad. (SB1880)] [Anm: Dagens adress kan vara Kungsgatan 44.]

1881-05-08 "Från Lysekil skrifves, Anbud till eldsvåda förekom igår åtta dagar sedan i källaren till bagare Ekstedts hus, elden släktes dock utan att alarm behövde göras." (BN 1881-05-16/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 37½; huset ligger i blivande Korsgatan och rivs före 1918.]

1881-05-12 Annonser.
"För mina ärade kunder får jag härmed tillkännagifva att jag uti aflidne kapten Adolf Wallins hus vid torget, midt emot min f. lokal fortsätter med min handelsrörelse, under förhoppning att samma förtroende, som under förflutna

åren af min verksamhet blifver mig visat, äfven kommer mig till del i den nya lokalen. Mitt bemödande skall städse fortfarande blifva att med redbar behandling söka bebehålla och vinna mina kunders förtroende. Byggnadssmiden från Eskilstuna Jernmanufaktur-Aktiebolag försäljes till fabrikspris.

Lysekil den 7 maj 1881, August Lysell.” (BN 1881-05-12/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 40. Huset är dock idag rivet.]

1881-05-25 ”Hotell Bergfalk, Lysekil.

Beläget vid Badhusparken, nybyggt och inredt efter nutidens fordringar med enskilda, hvar för sig tillgängliga rum, till olika priser, rekommenderar sig i resandes åtanke.

Beställningar af rum under badsäsongen verkställas efter anmodan, och för de badgäster, som sjelfva önska sina boningsplatser, tillhandahålles under tiden rum på hotellet – Lysekil i maj 1881, Anders Gustaf Bergfalk.” (BN 1881-05-25/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 36.]

1881-05-25 Annonser.

”Alla sorters Bleck- och Kopparkärl säljas till nedsatta priser. Återförsäljare erhålla betydlig rabatt. Beställningar å allt hvad till yrket hörer emottagas och utföres skyndsamt och billigt af S.L. KJELLBERG, Lysekil

S. L. KJELLBERG, Lysekil, rekommenderar sitt sorterade lager af mjöl, Vin, Specerier och Diverse varor, som säljes till billiga priser. S. L. Kjellberg, Lysekil.” (BN 1881-05-25/KJ) [Anm: Bleckslagare, Handlande Sven Leonard Kjellberg har sin verksamhet på dagens adress Kungsgatan 38. Huset är idag rivet.]

1881-05-30 Stämman behandlar frågan om anläggande av vattenledning i Lysekil. I oktober presenteras förslaget. Detta innebär att ledningen ej skall dras fram till Gamla köpingen. På grund av brist på medel får frågan vila.

Köpingens förste brandchef, löjtnant Herman von Holten, avflyttar och efterträds som brandchef av kronolänsmän Nils Jakob Nielsen. Grosshandlare Fredrik Leonard Carlsson kvarstår som vice brandchef. Mandattiden för brandpersonalen fastställs till tre år och räknas från den nya brandordningens ikraftträdande. (Lysekilsbladet 1881-06-08/KJ) (SB1890)

Som brandmästare eller förman för spruta nr 1 kvarstår garvare Martin Carlsson, handlande Johannes Wallin väljs till vice förman, skomakare Carl Johan Kjellsson blir strålförare och maskinist blir Anders Johan Olsson. För spruta nr 2 utses trädgårdsmästare Carl Magnus Lindebäck till brandmästare, trädgårdsmästare Gustaf Vilhelm Svensson till vice brandmästare och handlande Carl Leonard Mattsson till strålförare och maskinist blir bleckslagare John Lundin.

För spruta nr 3 kvarstår bleckslagare Sven Leonard Kjellberg som förman, till vice förman väljs sjökapten Emil Bernhard Lycke, bagare Sven Åkerman blir strålförare och urmakare Jonas Magnus Andersson blir maskinist. (PK, 1881)

1881-05-30

Annons.

”**A.G. BERGFALK, LYSEKIL** rekommenderar sitt för våren nya och välsorterade lager i moderna Dam & Barnhattar, Blommor, Plymer m. fl. dertill hörande monteringar, allt till moderata priser.

REALISATION å **PARASOLLER, TAPETER** och **SYMASKINER** hos **ANDERS GUSTAF BERGFALK, LYSEKIL.**” (BN 1881-05-30/KJ)

1881-05-30

”**Från Lysekil skrifves** till B.L.

Efter en ovanligt länge ihållande winter och kall vår fingo wi hastigt öfvergång till den blidaste sommar med 25 grader Celsius värme i stugan, och pågår nu vårarbetet rastlöst. Här göras alla möjliga förberedelser för emottagande af badgäster, och intendenturen wid badhusen, professor Curman, är redan anländ hit från en utrikes resa. Stora badhusets restaurationslokal är betydligt uppsnyggad. En ny rymlig billiardbyggnad är uppförd med en utmärkt trevlig utsikt åt hafvet. Promenadplatsen utanför badhuset och bryggor ha blifvit betydligen förbättrade.” (BN 1881-05-30/KJ)

Lysekilsbladet.

Lektioner.
Kostade lektioner givas under sommaren i alla skolorna af lärare vid läroverken, privata läroverk, Deologer, samt på andra, hvar på det taga i gemensam skrifning med billig skrift. Vidare undervisning i alla slags lokal i Str. J. & A. Hönbergs hus, lagom och veranda.

N:o 1.

Lysekil den 8 juni

1881.

Stående minneslista

för 1881.
Veckofalden hållit öppet förskolor från kl. 9 i m. till 1 i n. och 4-6 i n. samt öfr. och helg dagar 9-10 i m., 12-1 i mitt. och 4-5 i n. m.
Telegrafkontoret hållit öppet alla dagar från kl. 9 i m. till 3 i n. m.
Svaranden hållit öppet alla helgfria veckor och helg dagar kl. 1 i n.
Kobuslindens verk. samt afdelningens kontor hållit öppet åmorgn. tidigt dag fr. kl. 11-12.

Annonspris 8 öre raden.
Prenumerationspris för säsongen 1 kr.

Till salu.

Rob:t Nordvall

försäljer i parti och minut följande från välkända firmor importerade varor:

Champagne flera sorter
Rhenska viner
Bourgogne
Hvita och Röda Bordeauxvin — sistnämnda af många olika slag.
Port- och Sherryviner från 5 till 1 kr. per butelj.
Cognac Original tappning
" Hennessy " & " "
" J. & F. Martell " "
" Otard Du Puy & Co " "
" Adrien Caminade G. Seguin & Co "
" L. Furlaud & Co å literbuteljer
" La Grand Marque på hela och 1/2 buteljer.

Här tappade.
Flere sorter Mörk & Ljus Cognac från 3 till 10 kr. per kanna.
Punsch, flere sorter från 75 öre till 1,50 per butelj.
Likör, flere sorter Holländska och Franska.
Visky, Rom, Arrac, Genever och Vermout.
Brännvin, Destilleradt och 10 dubbelt retnadt samt Sprit.
Lysekil i Juni 1881.

Rob:t Nordvall.

CHARCUTERI

79 Kungsgatan 79.

I undertecknads charcuteri finnes ständigt inne allt, som till en ordnad sådan affär hörer.

Lysekil i Juni 1881.

Frans Pihl.

Öblekta, Blekta och Färgade

Garner

af bästa kvalitét hos

J. O. Wallentin.

40. KUNGSGATAN 40.

J. O. Wallentin

KLÄDES- SPECERI- och DIVERSEHANDEL
rekommenderar ett sorteradt lager af

KÄPPAR.

In- och Utländska torra och väl lagrade

CIGARRER.

Rikt urval af **HATTAR** och **MÖSSOR**.

Glas- & Porslinshandel.

Torr huggen ved tillhandahålles.

LYSEKIL,

Consul G. J. Sundbergs hus

Aug. Lysell

recommenderar sin vid stora Torget och Kungsgatan N:o 37 belägna
SPECERI- WIN- och DIVERSEHANDEL.

OBS! Hela lagret inkommet efter 24 sistlidne April tillfölje hvar-af endast friska och goda varor expedieras.

För resp. BADGÄSTER,

recommenderas undertecknads väl sorterade lager af **Delik atesser, Preserver**, flera sorter **Kex** af Huntley & Palmers välkända fabrikat till billiga priser.

W I N E R

såsom **Bordeaux, Bourgogne, Ungerska** samt **Rhenska & Oporto** Viner jemte Bärssaft, stort lager billiga priser.

CIGARRER & CIGARRETTOR

af bästa fabrikat väl lagrade. Vid köp af hel Låda lemnas rabatt enligt fabrikens priskurant.

Porslin & Glasvaror

till fabrikens pris.

Huggen Ved

tillhandahålles och hemköres på begäran.

AUG. LYSELL.

Utgivare: Ivar Nelin. Expedition i Lysekil: Rehnbergiska huset.
Uddevalla Boktryckeri-Bolag. (tidningar.kb.se)

- 1881-06-09 **”Lysekilsbladet**
Till denna veckotidning för köpingen och badorten Lysekil emottages annonser i Lysekil af Magister A. Lidell, Rehnbergiska huset samt i Uddevalla på Bohus-läns Tidning, Uddevallas tryckeri, warifrån äfwen Lysekilsbladet utgår.
Annonspriset är 8 öre pr. Petitrad.
Lösnummer á 10 öre komma att försäljas öfwer allt i Lysekil.
Prenumeration mottages endast för tiden för badsäsongen och kostar 1 krona.
Tidningens hela expedition i Lysekil är inrymd i Rehnbergiska huset.
Lysekilsbladet.” (BN 1881-06-09/KJ) [Anm: Dagens adress på Rehnbergiska huset är Rosviksgatan 4.]
- 1881-06-09 **”HOTELL LYSEKIL**, tidsenligt förbättrat och utvidgat.
God restauration jämte utskänkning af goda Viner och spirituosa rekommenderas härmed och innesluter jag mig fortfarande i respektive Badgästers och Resandes benägna hågkomst. Lysekil i Juni 1881. O. GJÖTBERG.” (BN 1881-06-09/KJ) [Anm: Olof Christoffer Gjöteborg, född 1831-12-12 i Husaby, är källarmästare på Hotell Lysekil. Dagens adress är Kungsgatan 15 (Midgård).]
- 1881-06-.. Doktor Murray anlände hit förra veckan för att under sommaren tjänstgöra som badläkare härstädes. (Lysekilsbladet 1881-06-15/PS)
- 1881-06-21 Länsstyrelsen meddelar beslut i skolfrågan. Besvären bifalles med motiveringen att ifrågavarande skola ej kan hänföras till de allmänna eller de egentliga folkskolorna. Medlemmarna i en församling kan ej lagligen förpliktigas att betala till en dylik enskild anstalt. Således blir det inget kommunalt bidrag till skolan.
Skolan flyttar från mamsell Carolina Wennergrens hus till Rehnbergs hus vid Rosvikstorg (gamla Grand Hotell) och därifrån till nuvarande Stora Kyrkogatan 7 (Försvargården). [Anm: Det är oklart när dessa omflyttningar mer exakt sker i tiden.]
- 1881-06-22 **Bansviks badanstalt** har idag öppnat sina portar för servering af varma bad till stor fröjd för gamla köpingens invånare, som nu kunna hoppas att få sina lägenheter uthyrda. (Lysekilsbladet 1881-06-22/KJ)
- 1881-06-22 **Uti J.C. Vennergrens Restauration** Gamla Strandgatan n:o 81 tillhandahålles i likhet med föregående åren god spisning till billigt pris.
OBS. ingång från gården! (Lysekilsbladet 1881-06-22, sid 8/PS) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]

- 1881-06-29 **Lager å Skodon** finnes i undertecknads butiker vid Kungsgatan näst intill Posthuset och Gamla Strandgatan n:o 58. Beställningar utföras fort och väl. O.A. Olsson. (Lysekilsbladet 1881-06-29/PS) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 13.]
- 1881-07-04 ”Skomakaregesäller kunna kunna nu genast erhålla varaktig kondition hos undertecknad, som betalar tre (3) kr. för mans- och 2 kr. för dam-skodons bottning samt verkstadsplats erhålles:, Lysekil den 29 juni 1881, A. O. OLSSON.” (BN 1881-07-04/KJ) [Anm: Skomakarmästare Olof Alfred Olsson, född 1853-05-24 i Vassända, har vid denna tid sin verksamhet på dagens adress Gamla Strandgatan 13.]
- 1881-07-11 Av protokollet från kommunalstämman framgår att Köpingen tydligen fått en ny sotare i Johan Fredrik Lindqvist. Denne begär en fast lön på 50 kronor per månad. Den gamla förordningen med avgift för varje hus beräknar den nya sotaren bara skall bli cirka 350 kronor per år beroende på att många husägare inte använder alla rum och kakelugnar under vinterhalvåret. Stämman avslår framställan och beslutar tillsätta en kommitté för undersökning av sotarens inkomster. Vid nästa stämma lämnar kommittén rapport om sotarens lönevillkor. Det anses fullt möjligt för en skicklig och ansvarsfull sotare att tjäna 600 kronor per år samt extra förtjänster bland annat genom sotningar i skärgården. Under överläggningen framkommer förslag om att ny sotare bör anställas och platsen ledigförklaras samt att den nya sotaren skall erhålla en fast lön på 100 kronor per år. Visar det sig att han "uppför sig skickligt och anständigt och visar duglighet i yrket lönen kunna höjas med 50 procent."
- Julistämman beslutar att Augusta Norrman skall få inköpa hus n:o 76 vid Gamla Strandgatan av kommunen. Priset är 600 kr mot villkor att hennes mor och syskon skall få bo kvar hyresfritt så länge modern lever och tills barnen uppnår myndig ålder. Av protokollet framgår att modern är änka. (Per Carlsson, 1881) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 3.]
- 1881-07-13 **AMALIA PIHLS Manufaktur & Korthandel** Gamla Strandgatan n:o 81. Lager af kläden, korderojer, svarta och kulörta hel- och halfylletyger, parasoller m.m. samt för öfrigt allt, som tillhör en välordnad manufakturhandel. (Lysekilsbladet 1881-07-13, sid 9/PS) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 7.]

Silfvermedalj.

Svenska fiskredskapsaktiebolaget, Stockholm, för en större utställning af väl utförda maskinbundna nät. Andersson, Aron, & komp., för utmärkt behandlad, saltad Bohussill. Carlsson, Fr., handlande, Lysekil, för hermetiska preserverver af sill och fisk. Krusell, Axel, handlande, Klädesholmen, för utmärkt beredning af bankfisk. Lysell, Aug., handlande, Lysekil, för hermetiska preserverver af sill och fisk. Mollén, B. G. & komp., handlande, Lysekil, för hermetiska preserverver af sill och fisk. Nilsson, Edv., handlande, Grebbestad, för hermetiska preserverver af sill och fisk. Sundberg, G. J., konsul, Lysekil, för hermetiska preserverver af sill och fisk. Varbergs salteribolag, Varberg, för utmärkt kolja och annan Kattegatsfisk. Sahlström, C. A., ingenjör, Stockholm, för intressant och instruktiv utställning af fiskeriprodukter.

Bronsmedalj.

Hjort & Dieden, grosshandlare, Malmö, för saltad sill. Eriksson, N. O., handlande, Lysekil, för anjovis. Gjötberg, O., källarmästare, Lysekil, för kaviar. Hallgren, J., handlande, Gullholmen, för anjovis. Lindhé, Carl, handlande, Kalfsund, för saltad storsjöfisk. Wallin, Joh., handlande, Lysekil, för anjovis och makrill.

Berömligt omnämmande.

Gottlander, H., handlande, Klädesholmen, för spillånga. Nyström, Fredrik & Broms, handlande, Malmö, för skånsk delikatess-sill.

(Aftonbladet 1881-09-20 via Rustan Gandvik)

- 1881-07-18 Industri- och Slöjduitställningen i Malmö öppnas. Utställningen pågår fram till den 20 september.
- 1881-07-28 Annonser.
”**FISKGARN** s.k. Vad-garn, mindre parti genast, större, att utföra om kort tid, samt finare fiskgarner efter lägsta noteringar, hos P.E. TORÉN, Lysekil.
- FJÄDER** af prima kvalitet till nedsatt pris, hos P.E. TORÉN, Lysekil.” (BN 1881-07-28/KJ)
- 1881-07-28 Annonser.
”Alla sorters Bleck & Kopparkärl säljas till nedsatta priser. Återförsäljare erhålla betydlig rabatt. Beställningar å allt hvad till yrket hörer emottagas och utföres skyndsamt och billigt af S. L. KJELLBERG, Lysekil.

S. L. Kjellberg, Lysekil, rekommenderar sitt sorterade lager af Mjöl, Vin, Specerier och Diverse-varor, som säljas till billiga priser hos S. L. Kjellberg, Lysekil.” (BN 1881-07-28/KJ) [Anm: Bleckslagare, Handlande Sven Leonard Kjellberg har sin verksamhet på dagens adress Kungsgatan 38. Huset är idag rivet.]

1881-08-04

Annonser.

”**Auktion å Hus i Lysekil.** På anmodan af sterbhusdelegarne efter aflidne Telegrafkommisarien Belfrage kommer dess egande hus wid Åkerbräckan i Lysekil med dertill hörande tomt, att å offentlig auktion som förrättas å stället den 17 augusti kl. 12 på dagen owillkorligen att till den högstbjudande försäljas.

Huset har en wacker belägenhet och är inredt med 3 rum och kök.

Betalningsvillkoren tillkännagifwas wid auktionstillfället. Lysekil den 29 juli 1881, G. E. Bundsen.” (BN 1881-08-04/KJ)

1881-08-25

Annonser.

”**Byggnadstimmer, Bräder och Plank** säljes billigt hos G.J. Sundberg, Lysekil.

En last **Brisling** från Norge är idag inkommen och säljes billigt. Lysekil den 19 Aug. 1881. G.J. Sundberg.” (BN 1881-08-25/KJ)

1881-08-29

”**Fonden för badbetjeningen i Lysekil** uppstiger nu till 7.053 kronor 23 öre och Lysekils badgästers fond för fattiga badbehöfvande sjuka till 10.856 kronor 95 öre.

Annonser

Genom frivillig auktion, som förrättas i Lysekil den 7 september kl. 10 f.m. försäljes till den högstbjudande med mån. betalningsanstånd, omkring 1.000 tolfte plankor och bräder, jemte bakar och läkten, af åtskillige sorter och dimensioner. Okände och mindre wedehäftige inropare böra wara försedde med antaglig borgen eller wedehäftighetsbewis. Lysekil & Skal den 27 Augusti 1881, Gust. Andersson.” (BN 1881-08-25/KJ)

1881-09-08

”Om Grötöns guano- och oljefabrik skrifwes i Wenersborgs tidning: wid ankomsten till Lysekil öfveraskades den resande af rykande fabrikskorstenar midt i skärgårdens ödslighet. På en klippa, fem minuters roddväg från köpingen, resa sig några fabriksbyggnader, hwilka erbjuda blicken en i dessa bygder lika owanlig som intressant hwilopunkt. Klippan är Grötön och fabriksbyggnaderna äro den märkwärdiga olje- och guanofabriken, hwars tillverkningar ådragit sig så mycken uppmärksamhet.

Grötöns olje- & guanofabriker, med oljepressar, benstamp, benqvarnar och sikt, anlades 1879 af konsul B.E. Mollén i Lysekil, för tillgodogörandet af sådana beståndsdelar och sådant affall af fisk, som förut ej kunnat användas utan rent af bortkastats. Fabriken har till ändamål att af fiskprodukter bereda oljor och gödningsämnen för jorden, och har resultatet wisat sig särdeles gynnsamt. Industrien har blifwit en ny inkomstkälla för skärgården, och landtmannen kan få ett utmärkt godt, oförfalskadt gödningsämne till billigt pris.

Fiskguanon innehåller, efter analyser, gjorda så wäl inom riket som i utlandet, 8,4 % qväfwe, 11,99 % fosforsyra och är mycket löslig.

Fabriken drifwes af en ångmaskin om 50 hästkrafter, och anläggningen i sitt nuwarande skick kostar omkring 75.000 kronor.” (BN 1881-09-08/KJ)

1881-09-15 Annonser.

””**Sandens Marknad**”. Å Sandens Marknad kommer att försäljas från ”Nya Jernboden” i Lysekil flera sorters Jernhandelsartiklar. CARL. S. HANSSON.

Uti ”NYA JERNBODEN” LYSEKIL, Kungsgatan [n:o] 30, försäljas billigast från sorteradt lager: LANDTBRUKSSMIDEN: Plogar, Stålgrepar, Spadar, Skyfflar, Plogfjolen och Plogjern, Axlar m. m. byggnadssmiden af Eskilstuna tillverkning till fabrikspris, sortradt lager af Hushållsartiklar, Gjutgods från Husqvarna till fabrikspris, Stångjern, Spik, Tjära, Beck, engelsk Fiskkrok samt Färger och Oljor. Kommisionslager af The Singers äkta Stålsymaskiner. CARL S. HANSSON.” (BN 1881-09-15/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan n:o 41.]

1881-09-22 ”Marknaden å Sanden den 22 dennes gynnades wissertligen af ett ganska wackert wäder, men war dock – eller kanske just därför – jemförelsewis föga besökt af köpare. Säljare funnos däremot i fullt normal mängd, men afsättningen gick trögt, ehuru kreatursmarknaden (det egentliga hufvudsyftet) erbjöd både riklig tillförsel och temligen billiga priser. De fleste utbudna kreaturen woro dock af mager och mindre säljbar qualité. Arbetsoxar afyttrades till 2 á 300 kr. parst; Kor af bättre beskaffenhet uppgingo ända till 100 kr. pr st. Tjurar såldes till högst olika priser, warierande mellan 35 och 70 kronor st; mager nötboskap uppgick knappast högre än till 40 kr. stycket. Får tillfördes icke, hwaremot swinkreatur förekommo i mängd, naturligtwis till högst olika ålder och beskaffenhet. Afsättningen ytterst trög. Hästmarknaden här liksom annorstädes inom länet är nästan uteslutande i bytesaffärer.

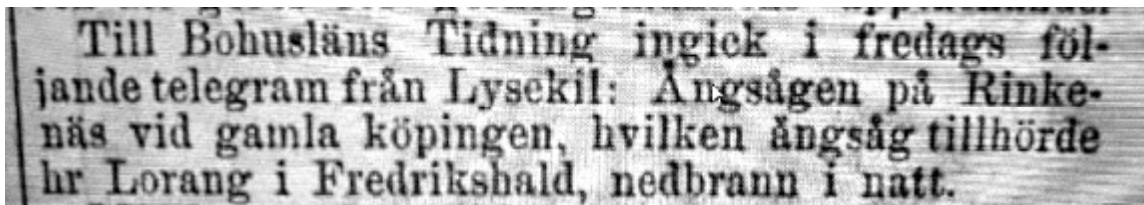
Totalomdömet tyckes enligt ingångna uppgifter wara, att endast ett fåtal af de marknadsbesökande, haft skäl att resa till marknaden. **Måhända icke en wiss utgrenad släkt af ”spekulanter”, hwars ärrnamn stöter pos ros, ty ehuru denna släkt och deras wederlikar war talrikt representerad, lära inga synnerligt**

omfångsrika fickstölder o. d. hafwa försports. Ordningen lærer äfwen i öfrigt icke hafwa rönt synnerligt anmärkningsvärda afbrott.” (BN 1881-09-26/KJ)

1881-10-.. I oktober 1881 inkommer kommitterade med kostnadsförslag och ritning för anläggandet av en vattenledning i Köpingen. Kostnaden är beräknad till 19.800 kronor. Förslaget innebär att ledningen ej skall framdragas till Gamla Köpingen. Efter överläggning beslutar stämman i "avseende på tryckande tider och bristande medel att denna fråga får vila till vidare". (PK, 1881)

1881-10-06 Annonser.
”KAFFE försäljes såväl i parti som minut till billigaste pris hos A.G. BERGFALK.

Vinterhattar såväl klädda som oklädda för Damer och Barn, Blommor, Plymer m. m. ANDERS GUSTAF BERGFALK, Lysekil.” (BN 1881-10-06/KJ)

(Bohusläns Tidning 1881-10-10 via Rustan Gandvik)

1881-10-10 ”**Nedbrunnen ångsåg.** För omkring en vecka sedan nedbrann nattetid Lysekils ångsåg, belägen på Rinke-näs och tillhörig herr G. L’Orange i Fredrikshald. Genom hastigt frambringande af en af köpingens större brandsprutor, hvilken måste i en lastpråm föras öfver hamnen, lyckades man så till vida blifwa herre öfver elden, att de omkring sågen stående plank- bräd- och timmerstaplarna med mycket få undantag räddades.” (BN 1881-10-17/KJ)

1881-10-16 På kyrkostämman väljs till Lysekils förste organist folkskollärare Olof Konrad Lycke. Lycke tjänstgör sedan till 1911.

1881-10-20 Annonser.
”Undertecknad rekommenderar Moderna Vinterpaletåer, Regnkappor, Pelsvaror, Muffar, Bons, Muffediser, Mössor, Garneringsartiklar, Handskar och Vantar.
Stort urval af Yllevaror, Schalar, Filt-tjolar, Västar, Tröjor, Halsdukar, Mohirgarn, Strumpgarn, Sefirgarn, Engelskt Ullgarn, Viktoriagarn, Bohullsgarn, Guld- & Silfvertråd till Väfnader, allt till billiga priser hos A. G. BERGFALK.” (BN 1881-10-20/KJ)

- 1881-11-06 Det första socialistiska agitationstalet hålls vid Almbacken i Malmö. Talaren är August Palm. Han håller ett motsvarande möte i Stockholm annandag jul.
- 1881-11-16 Skeppet MARIA under befäl av Anders Göransson anländer till Lysekil. Emilius Mollén och Anders köper saltlasten, lasten lossas och besättningen mönstras av. Anders lämnar sjömanslivet och överlämnar i januari 1882 skeppet till sin styrman Jemy Stenström. I februari köper Anders Göransson Hjerterön i Kville socken. (Sjömän, fartyg och Samhälle, sid 231-232) [Anm PS: Anders Kristian Göransson bor på dagens Stora Kyrkogatan 3. Anders flyttar till Kville 1882-09-28.]
- 1881-11-17 Annonser.
”Undertecknad försäljer äkta Amerikanska Vaggur, Skeppsur, Ankar- och Cylinderur, Urkedjor och Nycklar.
Till reparation emottages alla sorters Ur samt Paraplyer, Glasögon, Broscher m. m. Lysekil i November 1881. J. M. ANDERSSON.” (BN 1881-11-17/KJ)
- 1881-11-21 ”**Konkurs.** Bagaren Sven Åkerman i Lysekil har blifvit försatt i konkurs.” (BN 1881-11-21/KJ)
- 1881-12-.. På stämman tas ej frågan om Fattighuset upp till behandling. Orsaken är troligen den höga uttaxeringen med 2:50 kronor per bevillningskrona.
- 1881-12-03 Göteborgs skarpskytteförening håller sitt sista sammanträde.
- 1881-12-15 Annonser.
”Att den högste efter sitt allvisa råd behagat hädankalla vår innerligt älskade son **JOHAN TEODOR** som fridfullt afled på Alsbäck den 10 dennes, i en ålder af 9 år, 1 månad och 13 dagar, djupt sörjd och saknad af föräldrar och tvenne syskon, varder härmed släkt och vänner tillkännagifvet. Sv. Ps. 493 v 5. Alsbäck den 12 December 1881. Justina Tobiasson, August Tobiasson.
- SALT TILL SALU.** Vackert hvitt Torevieja-salt finnes till salu från skeppet ”Maria” liggande i Lysekils södra hamn, då efterfrågan göres hos kapten Göransson ombord, eller på undertecknads kontor. Lysekil den 7 december 1881. Benjamin Emilius Mollén & Co.” (BN 1881-12-15/KJ)
- 1881 I Lysekil finns 38 fartyg registrerade enligt Förteckning över Sveriges Handelsflotta.

./